

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaševanje po ceniku / Oglaševanje sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številski račun št. 11.400

Velikemu vladarju velike dobe!

NJEGOVEMU VELIČANSTVU KRALJU ALEKSANDRU I.

Prečesto se je v naši javnosti pojavila trditev, da nam velika doba, ki jo preživljamo, ni dala velikih ljudi. Morda je to v marsikaterem oziru res, zlasti tudi glede našega političnega življenja, ki je v mladi kraljevini Jugoslaviji hodilo čisto kaj čudna, zveržena in kaotična pota. Ta pota so se naposled izsušila celo v gostem mraku, ki je kril prepad. Toda ta velika doba, ki nam ni dala velikih ljudi — nam je dala velikega vladarja, tako velikega, da smo nanj lahko odkritosrečno ponosni, dala nam je modrega voditelja svojega naroda, Njegovo Veličanstvo kralja Aleksandra I. Velika in slavna je bila že sama pot njegovega življenja, še takrat, ko se ni bil vladar, marveč samo naslednik prestola. Pokličimo si samo v spomin prvo in drugo balkansko in potem svetovno vojno! Njegovo vojaško delo za osvoboditev in zedinjenje na vseh naštetih bojiščih, njegovo pot iz domovine, boje ob vrnitvi in končno zmagine. Že vse to je napovedalo veličino bodočega kralja velike jugoslovanske države.

Vzgojen po tradiciji svojega velikega očeta, pokojnega kralja Petra I. O svojem voditelju, je hotel vladati novi kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev po načelih absolutne demokracije, za katero naše ljudstvo še ni bilo zrelo. In prav to, da velika doba in prevelika demokracija ni imela velikih ljudi, je zavaljalo naše notranje politično življenje v kaos in pogubo, v najtemnejše perspektive. Napočil je pred štirimi leti čas, ko nihče ni vedel, ne kod ne kam in ko je vse klicalo ob dvanaesti uri po možni rešitvi in resničnem voditelju. Ta mož je bil zopet on, naš vladar. Čakal je molče in molče je trpel, ko je videl, kam vodi naša notranja strankarska razprtija. Vztrajal je v svojem junaškem molku prav do zadnjega trenutka, ko je uvidel in spoznal, da je napočil čas, ki ga klicamo na plan in mu nalaga največje breme na vladarska ramena. In takrat je stopil kralj Aleksander pred svoj narod, dvignil svojo junaško roko ter zaklical z slepljenim rušilcem: »Do tu in ne dalje!« Potem je storil, kar ni noben drug vladar: vzel je nadaljnje vodstvo usode našega naroda in naše države v svoje lastne roke in — prevzel izrecno tudi vso odgovornost. To je bila velika gesta velikega vladarja v veliki, usodnem trenutku!

Tisti, ki so se v zunanjem svetu veselili naše nesloge in so komaj čakali na polom, so se prestrašili, tisti, ki so se za nas bali, so pa ostrmeli; klic ob čudovanju velikega vladarja je šel preko Evrope in sveta. Prav dobro se še spominjamo navdušenih člankov o

njem v najrazličnejših svetovnih listih. Vse kar je sledilo potem, vse je bilo junaško, a obenem modro in diplomatsko mojstrsko delo. Ob tem delu se je zrušilo staro, trhlo, in položeni so bili temelji novega, trdnega, trajnega. Naša država je postala zares kraljevina Jugoslavija, in iz nje, iz njenega nanovo zedinjenega in nanovo organiziranega naroda je vstala nova organizacija nacionalnega in patriotskega dela, ki je odstranila že vse glavne ovire napora za lepšo bodočnost. Veliki kralj je zbral okoli sebe veliko, naravnost ogromno množico sodelavcev, zbral pa je tudi ljubezen, hvaležnost in občudovanje vsega naroda, vseh državljanov, od prestolnice do zadnje gorske vasice na meji. Kako resnična, kako globoko iskrena je ta ljubezen, nam dokazujejo najbolj prizori, ki so se odigravali ob sprejemih Nj. Vel. kralja Aleksandra o priliki raznih potovanj po srbskih, hrvaških in slovenskih pokrajinah. Kdo se ne spominja njegove letošnje triumfalne poti po Liki in Primorju!

Veliki vladar je ustvaril in utrdil velike temelje notranje in razvoja svoje države, in ko je komaj dovršil to delo, je že stopil korak dalje: da utrdi tudi temelje zunanji politiki! On sam je posegel s svojo roko zlasti v razvoj usode Balkana. Stopil je sam na pot velikega diplomata in obiskal vse balkanske države: Romunijo, Bolgarijo, Turčijo in Grčijo. Sešel se je z vladarji, predsedniki in politiki in pripravil akcije, ki že rode prve velike sadove. Najtežji med vsemi balkanskimi problemi je bil nedvomno problem o dnoša je v med nami in bratsko Bolgarijo. Veliki kralj Aleksander I. se ga je lotil reševati sam, brez posredovalcev, kakor je reševal problem našega notranjega življenja z narodom brez tretjih, in je uspel. Uspel je tudi tu. Obisk kralja Borisa III. in kraljice Ivane, ki je te dni vzvaloval srea obeh držav Južnih Slovanov, ta obisk, ki je in bo ostal zgodovinsko pomemben, je zasluga in zmaga njega, kralja Aleksandra. Toda tudi s tem še ni dovršen program njegovih velikih načrtov. Veliki vladar, ki je dovršil tako velika epohalna dela, bo dovršil tudi še nova, in mi, njegov narod, smo lahko mirni in srečni, dokler nas vodi njegova očetovska roka.

Vse to mislimo, vsega tega se spominjamo danes in jutri, ko praznujemo veseli praznik njegovega rojstnega dne. In ob tem prazniku mu ponovimo znova, kakor že nešteto krat, prisego naše silne, neomajne, neminljive ljubezni, vdanosti in zvestobe. Naj živi Nj. Vel. kralj Aleksander in ves njegov prevzvišeni vladarski dom!

Anglija še vedno veruje v sporazum

UPA V SPORAZUM MED FRANCIJO IN NEMČIJO, KONFERENCO ŠTIRIH VELESIL, RAZOROŽITVENO KONVENCIJO IN URESNITEV SVOJH TENDENC, DALI V RESNICI NI NOBENEGA UPANJA.

LONDON, 16. decembra. Angleški vladni krogi upajo še vedno, da se bodo dali srečno rešiti veliki spori, ki so nastali med težnjami posameznih evropskih velesil. Angleška politika računa pač z možnostmi kompromisov, ker gleda na te probleme s stališča svojih želj in interesov, dasi je položaj precej drugačen. Tako je znova poskusila dobiti v Berlinu informacije o nemških pogojih za sporazum o razorožitvi s Francijo. Informacije ki jih je preskrbel njen berlinski poslanik sir Eric Phipps, so napravile ugoden utis. Vladni krogi menijo, da bi se dali nemški predlogi prilagoditi francoskim željam. Vendar bo zahtevala iz Berlina še neke podrobnosti. O potovanju zunanjega ministra sira Johna Simona v Italijo se pa zatrjuje, da bo njegov namen sondirati teren za sklicanje konference podpisnic pakta štirih velesil, na kateri naj bi se pridobila Nemčija za vrnitev v Ženevo in za nadaljevanje

razprav na razorožitveni konferenci. Nadalje se trudi angleška vlada na vse načine, da bi pridobila Francijo za sprejem nemških razorožitvenih, oziroma boljše povedano — oborožitvenih predlogov. Vendar odklanja slej ko prej vsako možnost prevzema kakršnekoli garancije za varnost vzhodnih francoskih meja, ker ni pripravljena obvezati se več kakor to določa locarnski sporazum. V angleških političnih krogih se misli, da bi bila podana Franciji zadostna garancija že s tem, da bi se sklenila med Parizom in Berlinom nenapadna pogodba in bi se istočasno Nemčija vrnila v Društvo narodov. Francija seveda na to ne bo pristala in bo skoraj gotovo rajše opustila vsak sporazum in šla s svojimi zavezniški svojo pot. Na ta način se bo, kakor izgleda, zaključilo letošnje leto velikih diplomatskih prizadevanj brez vsakega uspeha.

Francija oslane oborožena

TUDI OBOROŽITVE NEMČIJE NE BO MOGLA PREPREČITI. ŠE VEČJA UTRDITEV ZVEZ S SREDNJO IN VZHODNO EVROPO.

PARIZ, 16. decembra. »Republique« objavlja v uvodnem članku, da Francija ne bo mogla v primeru, če se pogajanja o razorožitvi razbijejo, prisiliti Nemčije, da se ne bi oboroževala. Nemčija bo prav gotovo kršila sedanje pogodbe in bo prav radi tega za vsak primer morala biti oborožena tudi Francija in bo morala obenem še bolj konsolidirati svoje zveze z državami v srednji in vzhodni Evropi. Francija bo imela pred očmi svoje potrebe in interese in bo tudi prav

gotovo našla primeren izhod ter bo nadaljevala svojo diplomatsko aktivnost napram Moskvi, Londonu in Rimu. Angleška vlada pa se bo morala prepričati, da so njene pozicije istovetne v pogledu ohranitve miru s francoskimi. Kar se pa tiče Rusije, bo Francija še nadalje podpirala pacifistične težnje sovjetske vlade. Obenem bo mogla Francija z Italijo v ekonomskem in finančnem pogledu doseči stalno zblizanje.

Pot kralja in kraljice v Zagreb

BEOGRAD, 16. decembra. Nj. Vel. kralj Aleksander in Nj. Vel. kraljica Marija sta danes ob 9. uri odpotovala z dvornim vlakom v Zagreb, kjer se mislita zadržati več dni. S kraljem in kraljico so odpotovali: dvorni minister Antić, dvorni maršal general Dimitrijević, prvi adjutant general Ječmenić, general Pavlović in polkovnik Mušić.

Ogenj v ljubljanski hiralnici

LJUBLJANA, 16. decembra. Na podstrežju hiralnice sv. Jožefa na Vidovdanški cesti je nastal danes dopoldne ogenj, ki je kmalu zajel vse poslopje. V zavodu je bilo nastanjenih 80 revnih starih ljudi, med katerimi je nastala silna panika. Nekateri so hoteli poskakati skozi okna, kar so gasilci le s silo preprečili. Podstrežje je popolnoma pogorelo. Ker je poslopje radi ognja in gašenja silno trpelo, je moralo biti izpraznjeno. Škoda je precejšnja. Vzrok požara še ni znan.

ŠVEHLOV POGREB.

PRAGA, 16. decembra. Z velikimi svečanostmi so včeraj pokopali bivšega ministrskega predsednika Antonina

TELOVADNA AKADEMIJA SOKOLA

V SOBOTO, DNE 16. DECEMBRA OB 20. URI IN V NEDELJO 17. DECEMBRA OB 16. URI

Švehlo. Predsednik vlade Malypetr je imel ob odprtem grobu daljši nagovor, v katerem je naglasil vse pokojnikove zasluge in dejal: Ustanovitelj češkoslovaške republike je mrtev, republika živi. Tu ob odprtem grobu glasno izjavljamo vsem, ki sanjajo o nekih revizijah mej: Roke preč!

SPANSKA VLADNA KRIZA.

MADRID, 16. decembra. Danes ali jutri bo predsednik Barrios podal ostavko celokupne vlade, vendar kriza ne bo trajala dolgo, ker se že imenujejo osebnosti novega kabineta. V novi vladi bo 7 radikalov, 2 zmerna republikanin in 3 člani sedanje kabineta, med njimi tudi Barrios.

SPOR MED STARHEMBERGOM IN DOLLFUSSOM.

DUNAJ, 16. decembra. Po predvčeršnjem sestanku vodstva Heimwehra sta se sestala Starhemberg in kancelar Dollfuss na daljši konferenci. Politični krogi trdijo, da je Dollfuss z ozirom na zunanjepolitične dogodke odklonil predlog Heimwehra in da želi avstrijska vlada korporativno ureditev države, dočim dljši heimwehrovci italijanski fašizem, v katerem bi radi igrali glavno vlogo.

POVSOD JE ZIMA.

BERN, 16. decembra. V srednji Nemčiji in Poljski vlada zadnji čas huda zima. Po vestih iz Poljske je padla temperatura 30 stopinj pod ničlo. Vso srednjo in vzhodno Evropo pokriva debela plast snega in sneži še dalje.

Italija o potovanju sira Simona

ANGLEŠKI ZUNANJI MINISTER BO ZA BOŽIČ NA OTOKU CAPRIJU. ITALIJANSKI TISK O NAMENU POTOVANJA.

RIM, 16. decembra. Včerajšnji listi poročajo, da bo angleški zunanji minister sir Simon obhajal božične praznike v Italiji. Nastanil se bo na Capriju, vendar pa še ni točno določen dan, kdaj bo odpotoval iz Londona. Spotoma se bo ustavil tudi v Parizu in Rimu. Za časa svojega bivanja v Italiji se bo sestal z Mussolinijem, ni pa še točno znano, če bo ta sestanek v Rimu ali v kakem drugem mestu. Po informacijah iz Londona naj bi zunanji minister sir Simon ugotovil, če je mogoča konferenca za razorožitev brez sodelovanja Nemčije. Italijanski listi sicer odločno pobilajo to kombinacijo in trde, da bi to ogorčilo Nemčijo, ki bi

v tem primeru zavzela še ostrejšo stališče napram Ženevi. Po drugi verziji, ki jo razširjajo fašistični listi, se zdi verjetno, da se bo sir Simon z Mussolinijem sestal v svrhu tega, da bi Mussolini uporabil ves svoj vpliv, da bi se pridobil Hitler za kompromis in tako našel izhod iz sedanjega mučnega položaja. Kar se pa tiče italijanske iniciative za preosnovo Društva narodov, se bo angleški zunanji minister razgovarjal z Mussolinijem, od katerega bo zahteval v tem pogledu konkreten predlog, preden bo angleška vlada izdala potreben sklep.

Dnevne vesti

MESTNEMU PREBIVALSTVU!

Jutri 17. t. m. proslavljamo rojstni dan Njegovega Velikanstva kralja Aleksandra. Da proslavimo ta praznik dostojno, pozivamo somestčane, da okrase svoje hiše z državnimi zastavami. Mestni načelnik: Dr. Lipold, s. r.

Iz poštne službe. Premeščeni so uradniki odnosno uradnice: Janko Malič iz Metlike v Maribor, Terezija Babkova iz Trbovelj in Ana Nifergalova iz Velenja v Maribor, Franc Šuman iz Maribora v Celje, Anton Kroflič pa s Pragerskega v Škofjo Loko.

Smrtna kosa. V preteklem tednu so umrli v Mariboru: Jožefa Potočnikova, prevzitarica, stara 57 let; Terezija Valtušinjeva, zasebnica, 49 let; Špeglič Marija, zasebnica, 76 let; Terezija Rebernikova, vdova, 70 let; Terezija Grachova, vdova, 76 let; Marija Odmanova, viničarka, 84 let; Jožef Dobinger, upokojeni železničar, 62 let; Albin Černe, mestni gradbeni nadsvetnik, 42 let; Stanko Renner, kurjačev sin, 2 leti; Jožefa Senekovičeva, železničarjeva žena, 65 let; Dragotin Radolič, sin mizarkega pomočnika, 7 let, in Martin Grilec, kovaški pomočnik, 24 let. N. p. v m!

V proslavo kraljevega rojstnega dne priredi »Narodna obrana« v Studencih v soboto, dne 16. decembra 1933 ob 7. uri zvečer družabni večer v vseh prostorih gostilne Sluga v Studencih. Opozarijamo občinstvo na izbran in po vsebini bogat spored ter volitev studentske lepote; tudi priljubljeni »čevapčiči« niso pozabljeni.

Družabni večer naših častnikov. Častniki mariborske garnizije prirede jutri na kraljev rojstni dan v veliki unionski dvorani družabni večer. Začetek je ob 21. uri. Vljudno vabljeni vsi, ki so prejele vabila.

Elitna dobrodelna prireditev. Mariborsko Slovensko žensko društvo bo priredilo v proslavo rojstnega dne naše kraljice elitno dobrodelno prireditev v prid Počitniškemu domu kraljice na Pohorju. Poleg domačih umetnikov bo na prireditvi sodelovala tudi znana operna pevka ga. Anka Mitrovičeva, ki je bila povabljena tudi na sodelovanje k dvornemu koncertu ob priliki obiska bolgarskega kraljevskega para v Beogradu.

RADIO MARIBOR

specijalno podjetje za radiotehniko, Glavni trg ob državnem mostu

ima v zalogi radioaparate vseh vodečih tovaru, od detektorja do 10-cevne superheta. Interesenti naj zahtevajo v lastnem interesu ponudbe oz. brezobvezno predvajanje.

Spor v JUU likvidiran. Že nekaj dni se v Beogradu posvetujejo predsedniki banovinskih sekcij Jugoslovanskega učiteljskega združenja in je bil pri razgovorih dosežen sporazum v sporu, ki je nastal na letošnjem kongresu v Ljubljani. Sprejet je bil skupščinski poslovnik, v katerem so določeni ukrepi v primeru obstrukcije na skupščini. Nadalje je za izvolitev uprave določen proporcionalni sistem. V upravnem odboru bodo vsi predsedniki banovinskih sekcij, ki tvorijo z izvršnim odborom glavni odbor, ki se mora sestati najmanj trikrat na leto. Tako je torej spor, ki je nastal v učiteljski organizaciji, končno likvidiran.

Gosposka ul. 13

Posledice ostre zime, zlasti visokega snega, se že občutno poznajo na našem podeželju. Ponekod je ustavljen avtomobilski promet, pa tudi ostali trpi. Tudi šolski obisk je manjši, ker otroci iz oddaljenih naselij ne morejo do šol. Če bo zima še nadalje tako ostrá kakor zadnje dni, se bodo kmalu pojavile še večje posledice.

Češki klub vljudno vabi svoje rojake k proslavi 10letnice češke dopolnilne šole, združene z božičnim obdarovanjem otrok, ki bo v nedeljo 17. t. m. ob 5. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma, II. nadstropje. Prijatelji Čehov dobrodošli!

Iz krajevne organizacije JNS za III. mestni okraj. Odborova seja bo v ponedeljek ob 20. uri v gostilni Košir na Meljski cesti. Vabljeni so tudi člani in somišljeniki.

Ustanovni občni zbor NO na Pobrežju. V ponedeljek 18. t. m. ob 19. uri bo v Renčljev dvorani ustanovni občni zbor Narodne obrane na Pobrežju. Vabljeni so vsi somišljeniki NO in članstvo vseh nacionalnih društev.

Darila za Božič: pisemski papir, amaterske albume, spominke knjižice, polnilna peresa, koledarje, šolske potrebščine kupujte le pri **Zlati Brišnik**, Maribor, Slovenska ul. 11.

Jedilno orodje

v srebru, alpaka srebru, crom-alpaka z rezili, ki ne rjavijo
6 žlic z etuijem Din 45-
žlica, vilice, nož, kavna žlička z etuijem Din 75-
6 žlic, vilice, nožev, kavni žliček Din 295-

M. Jäger-ov sin
Maribor, Gosposka ul. 15

Prodaja na obroke!

Prodaja na obroke!

Silvestrov večer. Na mnoga vprašanja sporočamo, da bo tudi letos Silvestrov večer Sokola Maribor-matica, in sicer v vseh prostorih Narodnega doma.

Streška družina Košaki priredi v torek, dne 19. decembra ob 18. uri nagradno streljanje. Člani ter prijatelji streškega sporta naj se ga udeležijo v polnem številu.

Čiščenje pešpotov. Vsak lastnik, oskrbnik, hišnik ali najemnik hiše, stavbišča ali drugih zemljišč ob cesti je dolžan, kadarkoli zapade sneg, skidati ga s hodnika ali pešpota ob vsej dolžini posestva. Če so pločniki ali poti poledenele, jih mora takoj posuti s peskom, pepelom ali žaganjem. Če zapade sneg, ali pa nastane poledica čez noč, morajo biti pločniki in poti osnažene ali posute vsaj do 7. ure jutraj. Če sneži čez dan, se mora hodnik ali pešpot počistiti podnevi, da ni nevarna za pešce. Sneg in led se ne sme odkladati na cesto, marveč ga je treba odvoziti v Dravo. Sneg, ki sam zdrži s strehe, morajo hišni posestniki nemudoma na svoje stroške zvoziti s ceste. Ob južnem vremenu in vobče kadar se sneg in led talita, je treba hodnike in pešpote po potrebi večkrat očistiti luž in blata. Lastnikom hiš in zemljišč, ki ne bi upoštevali gornje naredbe banovinske banovine, bo potrebno delo opravila mestna občina na njihove stroške.

Pred otvoritvijo šole za umetnostno industrijo. Sinoči je bila na banski upravi v Ljubljani anketa o ustanovitvi šole za umetnostno industrijo. Pobudo za anketo je dalo društvo Jugoslovanskih umetnikov in industrijev ter trgovcev v Ljubljani, ki ima že skoro 12 let privatno umetniško šolo. Poleg bana in podbana so se ankete udeležili zastopniki omenjenega društva in razni profesorji, ki so v zadevnem stavili potrebne konkretne predloge. Sprejet je bil končno predlog, da se izdela točen program v okviru predlogov debate in da se naj k sodelovanju povabi tudi profesorski zbor ljubljanske srednje tehnične šole.

Siromašnim obmejnim otrokom za Božič. Organi mariborskega obmejnega politiskega komisariata so namesto šopka na grob pred dnevi umrlega Aleksandra, sinčka obmejnega komisarja g. Stevana Krajnoviča, darovali za božično revnim obmejnim otrokom znesek 225 Din, ki ga naj klub »Meja« dvakrat v letu uredništvu našega lista.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Maverjeva lekarna »Pri zamorcu« Gosposka ulica.

Grajska klet. Danes zabavni večer.

Novo telefonske relacije. Po odloku prometnega ministra se bodo otvorile 20. t. m. naslednje nove telefonske relacije: Središče ob Dravi—Lipnica. Guštanj—Gradec, Sv. Jurij ob j. ž.—Solnograd, Mislinje—Gradec, Maribor—Gross Seding in Veitzberg, Maribor—Bad Schlosspegnau, Maribor—Matighofen.

Tujski promet je od meseca do meseca manjši. V prvi polovici decembra je bilo pri policiji prijavljenih od 505 oseb samo 141 tujcev, in sicer 43 z Dunaja, 11 iz Gradca in 87 drugih.

Mirim kraljica čokolade

Specialitete so:

MLEKITA — mlečna čokolada.
KAVITA — mlečna s kavinim okusom
MASLITA — dezertna čokolada brez primesti.

SADVITA — sadje v čokoladi.
Zapomnimo imena, da moremo zbirati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado. 4672

Koliko je v Jugoslaviji poštne osebe?
Z ozirom na novo uredbo o organizaciji poštne, brzojavne in telefonske službe, ki je bila predložena narodni skupščini v odobritev, sme v bodoče biti v poštni službi z nepopolno srednjo šolo največ 30 odstotkov žensk, s popolno srednjo šolo samo 30 odstotkov žensk, dočim sme zavzemati mesta uradnikov s fakultetno izobrazbo največ 10 odstotkov žensk. Zvaničniki morajo biti samo moški, ženske pa se morejo nameščati le v staležu slug. Po statističnih podatkih iz leta 1931. je bilo v naši poštni državni službi izmed 15.322 nameščencev le 4.813 žensk. Poštno ministrstvo in vsa poštna ravnatelstva v državi so izkazovali: 2.537 uradnikov, 2142 uradnic, 313 pripravnikov, 174 pripravnic, 2.345 zvaničnikov, 456 zvaničnic, 2.496 slug in 143 sluginj. Ostalo osebje je bilo pogodbeno, oziroma so bili dnevnikaarji ter delavci.

Nezgoda. V Mlinski ulici je včeraj popoldne pred kartonažno tovarno padla 73letna vdova Josipina Kreblova tako nesrečno, da si je zlomila levo roko. Poklicani reševalci so jo pripeljali v bolnišnico.

Danes in jutri pojedina domačih jeternih in krvavih klobas v gostilni Vlahovič, Aleksandrova cesta. 38.

KONCERT

Se priporoča J. M. Kolarič. 4814

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 17. t. m. Ob 7.45: »Naše srenje«, predava inž. Alfon Pirč; 8.15: poročila; 8.30: gimnastika; 9: versko predavanje; 9.30: prehrana, predava inž. Lintner; 10: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11: plošče; 11.20: prenos »Tekla zedinjenja«; 12.05: čas, »Naše vojaške godbe igrajo«; 16: ravnanje z letošnjimi vini s posebnim ozirom na zmanjšanje kisline; 16.30: ljudska igra »Kralj Matjaž«, izvaja Delakov gledališki študij; 17.30: »Iz bratskega zagrljaja«, reproducirana revija jugoslovanskih narodnih pesmi in plesov; 20: radio-orkester izvaja izvrne skladbe, poslana za nagradno tekmovanje; 22: čas, poročila; 22.20: reproducirana moderna glasba. Ponedeljek 18. t. m. Ob 12.15: Tuji kraji, tuje pesmi, reproduciran koncert; 12.45: poročila; 13: reprodukcija operetnih venčkov; 18: gospodinjska ura »S čem bi razveselila družino za Božič?«; 18.30: predavanje o električni centrali; 19: »Zaigraj nam cigane«, reproducirana ciganska glasba; 19.30: »Po Sredozemskem morju z Jadransko strazo«, predava Viktor Pirnat; 20: plošče; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru čas in poročila.

Grajski kino predvaja do vključno ponedeljka veselo zabavno opereto »Mado«, kje si? »Zabaven vefeljm z mnogo glasbe in lepim petjem. V glavnih vlogah Liane Haid, Paul Otto, Viktor de Kowa, Otto Wallburg.

Kino Union. Od danes petka dalje velika atrakcija »Bratje Fratellini«, s svetovnoznanimi klovni, Olgo Čehovo, Alfredom Abelom in Leom Šlezakom v glavnih vlogah.

Pri nagnjenju k maščobi. protinu, sladkosti izbolišuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesja in trajno pospeši prebavo.

Na oano gledališje

REPERTOAR.

Sobota, 16. decembra ob 20. uri: »Ivan Cankar«. Spominška proslava mariborske »Svobode«.

Nedelja, 17. decembra ob 15. uri: »Pop Čira in pop Spira«. Vojška predstava. Ob 20. uri: »Deseti brat«. Red C. Slavnostna predstava. Znižane cene.

Ponedeljek, 18. decembra. Zaprto.

Torek, 19. decembra ob 20. uri: »Deseti brat«. Red B. Znižane cene.

Vojška predstava bo na kraljev rojstni dan v nedeljo 17. t. m. ob 15. uri. Uprizore zabavno Sremčevo komedijo »Pop Čira in pop Spira«. Predstavo lahko obišče tudi ostalo občinstvo ter veljajo zanj znižane cene.

Na kraljev rojstni dan bo zvečer slavnostna predstava — Jurčičev »Deseti brat« v Delakovi priredbi, ki je na mariborskem odru dosegla popoln uspeh. Veljajo znižane cene.

»Mala Floramye«, priljubljena opereta, čije glasba je že splošno znana, bo naslednja glasbena premiera. Avtor je popularni splitski skladatelj Ivo Tijardović, ki je poleg »Floramye« uglasbil še več operet, kakor »Pierot llo«, »Solitski akvarel«, »Jurek in Štefek« in druge. S svojimi deli, ki dosegajo povsod velike uspehe, je zaslovel kot najboljši jugoslovanski operetni skladatelj. Mariborska prva uprizoritev bo o Božiču.

»Trnjulčica«, pravljica igra s petjem, pesom in godbo, bo naslednja letošnja otroška premiera, ki bo tudi o Božiču. »Trnjulčica« je bila pred osmimi leti najbolj priljubljena otroška predstava. Letošnjo uprizoritev pripravlja režiser P. Rasberger.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih oči, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DVE SENZACIJI

VELIKA KAVARNA

KVARTET M. R. MORITZ KVARTET ORLOV

Nedelja: Otroška »opoldan. predstava

Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 15. do 21. novembra je bilo v dravski banovini 52 primerov tifuznih bolezni, 19 grize, 67 škrlatinke, 3 krčevite odreenelosti, 5 ošnic, 249 davice, 37 šena, 2 otrpenja tilnika, 4 otročine vročice, 20 dišljivega kašlja, 147 vnetja priušne slinovke in 1 primer noric. Skupno so umrle za nalezljivimi boleznimi 4 osebe.

Tatvina denarja. Mesariju Rajmundu Fišerju je včeraj neznan tat ukradel v mestni klavnici iz žepa bankovec za 1000 Din.

Sejem za prašiče dne 15. t. m. je bil zelo slab. Pripeljali so 35 prašičev, od teh jih je bilo prodanih 12. Cene so bile naslednje: 2 do 4 mesece stari 200 do 250 Din, 5 do 7 mesecev 300—350 Din, 8 do 10 mesecev stari 400 do 550 Din in leto stari 650 do 700 Din. Kilogram živé teže je veljal 6 do 7 Din, mrtve pa 9.50 do 10 Din.

Trg za živila. Današnji trg je bil radi skrajno slabega vremena zelo slabo založen. Ker so podeželske ceste zametene s snegom, so kmetje iz okolice pripeljali le 5 voz krompirja, želnih glav in sadja. Le na Vojšniškem trgu je bilo 38 voz zaklanih prašičev in slanin. Slaba izbira je bila tudi na kokošem trgu. Cene vsemu blagu so bile zmerne. Trga za seno in slamo pa ni bilo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer — 10.9 stopinj C; minimalna temperatura je znašala — 11.4 stopinj C; barometer je kazal pri 9.9 stoninah 730.3, reduciran na ničlo pa 729.1; relativna vlaga 84; od včeraj na danes je padlo 3 cm snega. Vreme je oblačno in sneži. Vremenska napoved pravi, da dobimo še več snega in nov mráz.

Z roko mogočno si v našo usodo posegel, veliki vladar;
pot si pokazal iz mraka nam črnega v nove, bleščeče svetlobe;
zdaj ne razdružita več nas ne meč ne nesloge besneči vihar;
nihče nikoli ne zruje iz src nam globoke do Tebe zvestobe!

Iz delovanja Družbe sv. Cirila in Metoda

POJASNILO IN APEL NARODNI JAVNOSTI.

Težke gospodarske razmere, v katerih živimo, pritiskajo tudi na življenje naših organizacij in imajo nanj neverjetni učinek. Nobena organizacija ne more uteleševati svojih ciljev brez sredstev, in prav v tej točki registrira barometer organizatoričnega življenja vse potresljaje sedanje ekonomske krize. Zato so časi, kakor je sedanj, ko izza vsakega ogla vse kriči: kriza (četudi včasih neupravičeno!) — razvoju idealističnih organizacij najmanj naklonjeni. Tem organizacijam primanjkuje sredstev, čedalje težje si jih dobivajo. Občinstvo namreč ali sploh ne da več, ali pa daje le s težavo in v omejeni meri kak novčič v tak namen, kjer ne dobi takoj kake vidne materialne protidajatve.

Težave take narave pozna enako kakor druge slične organizacije tudi CMD. Le to prednost ima ta naša patriarhalna organizacija, da je zaradi svoje skoro

prevelike pohlevnosti in nevsiljivosti še kolikor toliko priljubljena. CMD ima tu ob seversi meji svoje posebne naloge in svojo posebno upravičenost obstoja, česar menda ni treba še posebej razlagati.

V okviru splošnega društvenega delovanja sta tudi mariborski podružnici — moška in ženska — izvedli nabiranje prispevkov za sklad septembrskih žrtev. To akcijo je CMD prav te dni zaključila. Nabrana vsota 1500 Din — za Maribor sicer ni tako velika, kakor bi bilo želeli; mogočna udeležba članstva na letošnjem polnem obnem zboru je sicer upravičevala nade v večji uspeh, ali uvodoma omenjeni vzroki so tu pokazali svoje neblagodejne učinke. CMD se je to pot predvsem obrnila na slovenske mariborske odvetnike in zdravnike. Razen treh odvetnikov so se vsi blagohotno odzvali, prav tako zdravniki z malimi izjemami.

Vsem cenjenim darovalcem bodi na tem mestu izrečena globoka zahvala!

Pri drugih stanovih (trgovcih, obrtnikih) je nameravala CMD potrkati ob posebni nabiralni akciji, ki jo je pripravljala v namenu prireditve vsaj skromne božičnice našim otrokom v obmejnih krajih. CMD se dovolj zaveda, da narodne zavesti in zavednosti ob njej ni mogoče utrditi le z besedami, temveč z dejanji. Podpora je bila namenjena obmejni šolski mladini, ki bi naj s svojimi starši vsaj enkrat v letu občutila, da bjejo za njo tudi v zaledju njej naklonjena dobrotna srca.

Toda gori opisane razmere so CMD prisilile, da je svojo namero opustila. To so ji posebej narekovali dogodki zadnjih dni, kakor nedavna dveurna zapora vseh trgovin; razen tega je bilo tudi z drugih strani uvedenih več nabiralnih akcij. Če se še upošteva, da so vsi sloji obremenjeni tudi z raznimi prisilnimi dajatvami v dobrodelne namene, je bilo pričakovati, da bo zasnovana akcija neuspešna in bi vrhutega povzročila med občinstvom le nevoljo.

Nadalje je CMD v spoznanju, da ima narodna mladost v obmejnih krajih svoj vzrok tudi v pomanjkanju slovenskega čtiva, ki si ga revno ljudstvo n. pr. na Kozjaku ne more nabavljati, pričela nedavno tega nabirati nedeljske izdaje dnevnikov, kakor tudi revije in knjige. Z zadoščenjem moremo beležiti, da je bil prvi apel na občinstvo uspešen in da se je nabralo precej časopisja, pa tudi nekaj revijalnega čtiva (»Življenje in Svet«) ter nekaj knjig. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Da pa bo uvedena akcija uspešno napredovala, vljudo naprošamo vse cenjene darovalce, da oddajajo nedeljske dnevnike in ostalo gradivo naklesneje do vsakega torka opoldne v lekarni »Pri zamorcu« v Gosposki ulici, ker je lekarnar g. mr. Maver iz ljubeznivosti prevzel težavno nalogo nadaljnjega odpremljanja.

Kakor je iz gornjega razvidno društveno življenje le ne počiva. Uspehi pa so zagotovljeni le skupnemu delu in ob popolnem razumevanju občinstva.

H koncu kličemo vsem prijateljem CMD: Poslužujte se za božične praznike le narodnih razglednic, ki jih je založila CMD.

M. Š.

Mariborska mestna godba

Temelji potrebe po nje ustanovitvi.

Projekt ustanovitve mariborske mestne godbe je bil od mariborskih resnih godbenikov z navdušenjem sprejet ter od našega glasbeno orientiranega občinstva z zadoščenjem pozdravljen.

Da se tudi iz enega ali drugega vzroka oglasijo nasprotniki in nepoklicni kritiki tega projekta, se je pričakovalo. Tako se posebno navaja, ozir. glosira, da imamo v

PRAVI DOMAČI IZDELEK

Mariboru in okolici toliko in toliko močnih godb in toliko kapelnikov, iz katerih bi se lahko sestavila cela godba, a o kakovosti se ne govori! Soglašamo s tem, da imamo v Mariboru in okolici preveč godb, ker hoče imeti skoraj vsaka korporacija itd. danes že svojo lastno godbo, če ne vzdržuje celo že dve. Ta hiperprodukcija godb se pa giblje žal v smeri poplavitve glasbe.

Da je našemu narodnemu gledališču potreben stalen dober in neodvisen orkester, in da naša Glasbena Matica utemeljeno stremi za tem, da si ustanovi fundament orkestra za svoje glasbeno-kulturne prireditve, je vsakemu objektivno mislečemu razumljivo, dovolj znano in jasno.

Proponentom ustanovitve mariborske mestne godbe so tudi dokaj znane materialne skrbi in težave, ki danes več ali manj tiščijo tega kakor onega, zato so tudi stavili mestni občini le take predloge, katere bi pri dobri volji in razumevanju mestna občina zmogla, in to tembol, ker tudi druga mesta, katera brez močno razvite in cvetoče industrije, brez tujega prometa in brez dolžnosti reprezentančnih funkcij, — finančno mnogo šibkejša, — doprinašajo primerne žrtve za napredek na glasbeno-kulturnem področju.

Da se hoče z ustanovitvijo mestne godbe dvigniti tudi ugled naših resnih godbenikov-domačinov, in da se s tem danes stradalajočim hoče nuditi nekaj bornega zasluga, se vendar iz čuta socialne pravičnosti ne more prištevati v greh. Dovolj že imamo v Mariboru in okolici muzikantov, ki resnim godbenikom grenijo življenje!

Musicus.

Spominajte se CMD

R. M. Scott:

Smaragdni uhani

Druga dne je bila vsa obala posejana s pisano in veselo množico. Bilo je proti poldnevni, ob času kopanja. Med vsele vzklike se je od vseh strani mešal razposajen smeh. Pesek je bil posut z velikimi, živobarvnimi solnčniki in pisanimi šotori, kakor z velikanskimi fantastičnimi cvetovi. Okrog teh so bile povsod zbrane večje in manjše družbe ljudi v kopalnih oblekah. V sredini je stal na pesku velik zelen solnčnik, ki se je ločil od drugih po izvorni obliki in barvi. Pod njim je ležala princesa Zerentelle, oblečena v zeleno kopalno obleko in zavita v zelen kopalni plašč. Izpod zelene čepice pa sta ji silila smaragdna uhana in se kakor dve zvezdi bleščala s takim sijajem, da se je prav videlo, kako odseva njuna žarka luč na bližnjih predmetih.

V zraku pa je visela neka svinčena tajinstvenost. Trije policisti so sloveli po leg solnčnika zelene nimfe in se prijateljsko razgovarjali z detektivi. Kljub temu pa je niso niti za trenutek izpustili iz oči. Nekaj gospodov, med njimi dva v kopalnih oblekah, se je sprehajalo gori in dolj po pesku. V bližini princepe pa je neprestano oprezoval neki možki. Rdeči lasje, široka rdeča kopalna obleka, a na nosu zeleni roževinasti naočniki. Bujlil je v princeso, kakor da bi jo hotel

hipnotizirati in ni prizanašal s sovražnimi pogledi onim detektivom, ki so tako domače gledali božansko lepoto. Po vsej priliki je bil to kak vnet oboževalec lepe princepe.

Na vrhu stopnic, ki so vodile na cesto, je neki policist zidal gradove v oblake na račun onih pettisoč dolarjev, obljubljenih tistemu, ki ujame drznega tatu. Nekoliko vstran je srkal policijski načelnik svojo limonado. Na njegovi desni pa je stal drzek, vitek neznanec, visoke postave in mrzlih, sivih oči.

»Nič ne bo danes«, je vzdihnil načelnik in ošvrknil z bežnim pogledom pisano množico.

»Prav sedaj je zanj ugoden čas, je ugovarjal njegov tovariš, »on namreč ve, da ga, čim bolj smo pripravljeni, tem manj pričakujemo.«

»To bi morda držalo, če bi imeli opravka z evropskimi tatovi«, ga je zavrnil načelnik. »Bili ste preveč časa izven Amerike. Našim banditom taka koncentracija moči ne prija.«

Zdajci se je začelo grmenje motorja. Priletel je aeroplan in obrnil pozornost vseh naše. Rdečelasi oboževalec lepe princepe je bil morda edini, ki ni gledal letala. Kakor roparska mačka je tedaj planil na princeso, ki mu je tedaj obračala hrbet. Hip nato se je razlegel oster ženski krik: zagonetni človek je kot zajec švignil skozi množico ter se je izgubil med skupinami, ki so bile raztresene po

obali. Nek belo oblečen gospod je z mogočnim skokom preskočil staro damo, ki je bila vsa zatopljena v svoje pletenje in je bil tatu kmalu za petami. Hip nato sta se mu pridružila še dva detektiva in zdelo se je, da za begunca ni več rešitve. Pritekel je do vrvi za reševanje, kjer se je pa spodtaknil in padel, a se je v hipu zopet pobral. V očeh mu je vzplamtel onemogel srd: zasledovalci so mu bili že zelo blizu. Kakor, da bi izgubil vsako nado na rešitev na suhem, je zavil k morju in se je skokoma pognal v sredo velikega vala, ki se je prav tedaj blizl obali. Zasledovalcem ni preostalo nič drugega, kakor da store isto, in že je peneči se val za hip zagnil tudi njih.

Razburjena množica se je razlila proti vrvem, da bi videla zasledovanje. Nekoliko vstran: je stala princesa. Zavita v svoj zeleni plašč si je z rokama zastirala oči, da bi bolje videla. Prav nič se ji ni poznalo, da bi bila razburjena, čeprav so njena nežna, lepo oblikovana ušesa izgubila svoj okras, temveč se je samo zanimala za to, kar se je godilo. Policisti so neutrudno plavali v vseh smereh, o rdečelasem človeku pa ni bilo niti sledu. Tat je na čudežen način izgubil. V eni uri so bili pod osebnim načelnikovim nadzorstvom preiskani vsi kopalci, a zaman. Najbolj natančna preiskava je ostala brezplodna. Način, kako je tat izgubil, je ostal zavit v temo. Detektivi so mislili, da je rdečelasi lopov utonil in

končno se je tudi načelnik pridružil njihovemu mnenju.

Nervozen in rdeč v obraz se je sprehajal policijski načelnik ob obali. Zaman je gledal po morju, ki so ga morali na njegov poziv vsi kopalci zapustiti. Za njim je stala množica, ki je bila radovedna, kako se bo stvar iztekla. Menda je upala, da bo dal načelnik poiskati vsaj truplo. Tedaj se mu je lahkinih stopinj približala princesa, še vedno ogrnjena v svoj zeleni plašč. Spremljalo jo je občejujoče mrmranje množice: vsi pogledi so bili uprti vanjo. Zato tudi ni nihče obračal pozornosti na visokega, postavnega, sivooblečenega moža, ki se je sprehajal ob obrežju in se je tudi sam polagoma blizl načelniku.

Ko je slednji zagledal princeso, je pri nje spet pričelo, je dodal mož v sivi obleki, ki je tedaj došel do nje.

»Ah, da, prosim vas, dovolite...«, se šel v veliko zadrego.

»Res ne vem... princesa... kako naj bi se vam opravičil...«, je s tresočim glasom začel.

Ta se je pa nasmehnila, kakor da bi zanjo ta izguba prav nič ne pomenila, in je dejala:

»Nikar se ne opravičujte — kaj za to! Dve lepi zeleni kaplji sta se pač strnili z zelenim vodovjem oceana... Oprostite mi, dragi prijatelji, da sem vam povzročila toliko skrbi in neprijetnosti... Ali

Komunizem in sovjetska Rusija

H KARLA KAUTSKEGA KNJIGI »NOVI PROGRAMI«.

Državopravne razmere carske Rusije pred svetovno vojno so bile slične onim v tedanji Prusiji. Ustavna reforma leta 1905. je bila najpomembnejši dogodek v Rusiji sploh, večji od ukinitve tlake po carju Aleksandru II. Absolutizem carja je bil z ustavno reformo omejen, ali samo omejen, ker je car pri zakonodaji še vedno v zadnji instanci lahko izrekel svoj veto. Vsa prava, ki jih imajo tkzv. konstitucionalne države, je l. 1905. dobila tudi Rusija, ali izgleda samo na papirju, ker je ta ustava imela tudi člen, ki v »izrednih« primerih za posamezne kraje lahko ukinе ustavno prava. Sicer pa je v mnogem po letu 1905 bilo bolje, kakor poprej. Tako je ostalo do leta 1917, kadar je 7. novembra izbruhnila boljševiška revolucija i s tem nova epoha društvenega življenja v Rusiji. Boljševizem ni popolnoma identičen z marksizmom, zato svoj nauk imenujejo leninizem. Sovjetska država je organizirana sila vladajočega delavstva radi ohranitve svoje razredne nadvlade nad buržoazijo. Država je za boljševike tudi pravni vir. Država postavlja zakone, ki urejujejo socialne razmere v smislu vladajočega razreda delavstva. To je diktatura proletariata, ki po boljševiški teoriji najde svoje opravičilo v tem, da meščansko državo treba za gotovo prehodno dobo zamenjati z vlado »ponižanih in razžaljenih« in »oplenjenih«. Vsa politična prava so v rokah proletariata, vsi drugi sloji so politično brezpravni. Taka diktatura je namerno protidemokratska. Ali diktatura proletariata se ne izvaja v praksi od celokupnega proletariata. Sam Lenin je skoval misel o »principu malega števila«, kar pomeni, da se diktatura izvaja samo od malega števila proletarskih voditeljev; ostalo je masa, ki mora poslušati in se pokoriti. To se vidi najbolj v sindikatih, t. j. delavskih strokovnih organizacijah, katere služijo samo interesom sovjetske vlade in so tudi tesno na nje vezane, medtem ko se samo delavstvo čuti brezpravno in brezplavno, kar je tudi razumljivo z ozirom na politično zaostalost ruskega delavstva, še bolj pa kmetov. Mnogoštevilni konflikti, ki so radi tega nastali, likvidirani so kratkim potem po principu: Kdor ni z nami, je proti nam!

Diktatura proletariata mora biti samo prehodni štadij pri ukinitvi razrednih razlik človeške družbe. Ta prehodna doba ne sme biti prekratko odmerjena, ker tudi prenehanje sovjetske države kot končni štadij komunistične revolucije ne more še tako kmalu nastopiti. V tem končnem štadiju bo po boljševiški teoriji celokupno človeštvo vzgojeno za en cilj, eno mišljenje in eno dejanje. In ko

to nastopi, nastopi tudi smrt države kot take, kar je boljševiška ustava od leta 1918. tudi predvidela ali je pri poznejši reviziji te ustave ta del izostal, kar dokazuje prepričanje sovjetskih državnikov, da se brez države in njene organizacije vendar ne bo moglo nadaljevati. Brezpomembnost »diktature proletariata« so uvideli sovjetski vodje že v vsem začetku. Priznal jo je sam Lenin v več ali manj odkriti formi. Dandanes po 15 letih sovjetov pa prizna odkrito sam Karl Kautsky, duhovni vodja avstromarksistov v svoji nedavno izdani knjigi: »Novi programi«, dobesedno: »Diktatura proletariata je absurda. V modernih demokracijah uživa delavstvo večja prava, kakor pri svoji lastni diktaturi, ki je samo formalna, ali ne tudi dejanska.« Takemu priznanju Karla Kautskega ne moremo nasprotovati, temveč mu moramo samo pritrditi, ker to priznanje po 15 letnih eksperimentih v sovjetski državi, a deloma tudi v vseh industrijskih zemljah ostale Evrope, dovolj jasno dokazuje, da je teorija eno, a praksa in življenje drugo.

Glavni cilj Sovjetske Unije je bil izgraditev socialistične države, kar se najbolje vidi iz sovjetske ustave. Industrija je poddržavljena, a je zastarela in ne more izdržati konkurence najmodernejše tehnike »kapitalističnih« držav. Reforma denarnega sistema sovjetske države zahteva zaradi popolne propasti prejšnje valute omejitve uvoza in pospeševanje izvoza. Zato je trgovina s tujino v Sovjetski Uniji državni monopol. Kako se izvaja? Sovjetom so dobrodošli neruski kapitalisti in jim dajejo razne »koncesije«, t. j. dovoljenje, da s svojim kapitalom »zdravo valuto«, izgrade kako važno industrijo, ki služi v »korist« domačega proletariata. Torej tuji kapital je dobrodošel in potreben, tuja tehnika in znanje dobrodošla in potrebna, ali domači kapitalisti so morali napraviti mesto proletarcem! Kje je tu logika? Kje je tu program? Kje so tu načela? Lenin smatra, ga tako dajanje koncesij kapitalističnim tujcem ne znači favoriziranja kapitalizma, ker oblast v kljub temu ostane v rokah delavcev in kmetov. Slaba tolažba! Predsednik Amerike Roosevelt gotovo ne goji posebnih simpatij do sovjetov, ker se je odločil priznati sovjetje tudi »de lege«. Je pač najbolj mislil na omejitve »koncesije«, ki bodo dale lepo za služiti ameriškim kapitalistom, ki bodo zopet lahko zaposlili številne brezposelne, s čemur se bo kriza v Ameriki mnogo omejila. In tako je prav!

»Splendid isolation« si Sovjetska Rusija ne more trajno privoščiti in v zunanji politiki je ona danes »Rusija«, v

svoji notranji politiki pa »Zveza socialističnih sovjetskih republik«. Poljski listi pišejo danes o koncu »Kominterne«, t. j. Komunistične internacionale. Ta je zadajala vsem kapitalističnim državam silne preglavice, ker so tu v Moskvi delovale tudi vse sekcije komunistične stranke celega sveta. Litvinov, vsekakor velik državnik, odpovedal se je daljnemu eksportu komunističnih idej iz Moskve, kar pomeni, da sovjetov ne briga več usoda svetovnega proletariata, komunizem je samo še notranja zadeva Rusije, vsaj formalno. Tako bo Litvinov, izgleda, tudi pozabil na hitlerjevsko preganjanje komunistov v Nemčiji in bo tako iz višjih državnih ozirov demantiral »solidarnost proletarcev celega sveta.«

Rezultat je kratko ta-le: V prvih letih komunizma v Rusiji je bila komunistična stranka istovetna z državo. Ker pa se je ta stranka osredotočila v posameznih merodajnih voditeljih, so le-ti v stvari predstavljali državo. S časom pa je Sovjetska Unija v svojih dveh zbornicah dobila važen faktor v svojem političnem življenju in delovanju. Komunistična stranka je polagoma stopila v o-

zadje in »avila« celo malo bolj na desno. Državne potrebe stopajo vedno bolj v ospredje, pa so sovjeti s časom vedno bolj odstopali od svojega programa, kakor v svoji notranji politiki, tako tudi na zunanji. Uvideli so, da razvoj gre v dve smeri: »Demokracijo ali fašizem«, kakor odkrito priznava Karl Kautsky. Šanice za razvoj komunizma so bile samo v času in kaosu po svetovni vojni. V tem kaosu, ki je nastal najprej v Rusiji, so tudi oni lahko uspeli. Ker je ta kaos naravno bil največji prav v premežanih državah, zato je komunizem ravno tu najbolj dvigal glavo. Čim je država zopet pridobila na avtoriteti, izgubljal je komunizem na terenu. To je dokazala najprej Nemčija, pa Madžarska, Bolgarija in Avstrija in tako naprej. Iz teh zgodovinskih dejstev se je učila Sovjetska Unija in izvajala posledice, ki so danes očitne. — Kakor luske odpadajo vse paprole, ideje in programi.

Gogolj je dobro poznal svojo Rusijo in vprašal v svojih »Mrtvih dušah«: Kam drviš, Rusija?

»Ne da mi odgovora!«

Jadranska straža za naše morje

S seje glavnega odbora v Splitu.

Pretekli teden je imel v Splitu sejo glavni odbor Jadranske straže. Zasedanja so se udeležili delegati vseh oblastnih odborov. Dravsko banovino so zastopali za oblastni odbor Ljubljana gg. podban dr. Pirkmajer in dr. Jeglič, za oblastni odbor Maribor pa gg. Lavrenčič in Pirc.

Pred pričetkom zborovanja je bil z vso svečanostjo odprt pomorski muzej, nameščen v domu Jadranske straže. Muzej sam ima sicer še zelo skromen obseg, vendar je to prvi začetek velikega znanstvenega instituta.

Dalje so si ogledali delegati oceanografski institut, ki je v novi zgradbi na zapadnem rtu »Marjana«. G. dr. Šoljan je orisal v kratkih potezah korist, ki jo bo imelo naše ribarstvo od zavoda, obenem pa poudaril zlasti njegov kulturni značaj.

Zborovanje samo, ki ga je vodil predsednik glavnega odbora g. dr. Ivo Tartač, je bilo v domu vesloškega društva »Gusarja«. Poročilo o delu Jadranske straže so prejeli delegati že prej tiskano in so se omejila poročila večinoma le na ugotovitve novih smernic za uspešnejše delo. Zaključeno je bilo, da se izdajo poleg dosedanjih edicij, ki imajo zelo veliko in uspešno zaslug za širjenje ideologije in organizacije, tudi koledarji za širjenje mase in dijaški koledarji. Konstatiran je bil velik napredek organizacije naraščaja posebno v Sloveniji, ki ima že 50 000 članov. Naraščaju bo posvečena v bodoče še večja pažnja, in to tem bolj, ker je tudi min. prosvete rešilo vprašanje

izvedbe organizacije. Zlasti veliko pozornost bo posvetila J. s. gradnji domov. V tem smislu bo treba vršiti propagando vse dotlej, dokler ne bo mogla vsa mladina iz zaledja preživeti počitnic na morju.

Po svečani akademiji, ki jo je izvajal v gledališču naraščaj vseh splitskih šol, so bili še zadnji referati, na katerih so bili sprejeti važni sklepi, med drugim tudi ta, da se bo praznoval odslej 31. oktober — dan, ko je zavihrala na naših ladjah prvič jugoslovanska zastava — kot dan splošne propagande za naše morje. J. s. bo izvršila priprave, da se sestane v Beogradu jadranska konferenca. Naloga te konference bo, da razpravlja o vseh vprašanjih našega morja iz gospodarskega, prosvetnega, turističnega in nacionalnega kulturnega vidika. Da bo moglo prebivalstvo zaledja spoznati naše morje, priredi J. s. več kraških izletov po gornjem, srednjem in dolnjem Jadranu pa tudi potovanje ob vsej naši obali. Prav tako bo prihodnje leto zopet velik izlet z našim najlenjšim parnikom »Kraljica Marija« na Grško in v Turčijo.

Ob skleni je bila sprejeta resolucija, ki zlasti podčrtava zahtevo, da naj razširi J. s. s sistematskim delom svojo organizacijo v splošno nacionalno gibanje, ki naj gleda posebno na to, da se na vsak način ohrani stara in izpostavi nova, vidna znamenja in obeležja naše nacionalne kulture in oblasti na tej izključno jugoslovanski obali.

smem sedaj v vodo? Tako rada bi se zopet kopala!

»Morda bi bilo res bolje, če bi se kopala ljubko nasmehnula princesa.

In policijski načelnik je privolil. Princesa je odložila plašč; pred velikim valom je še za trenotek oklevala, nato se je pa potopila vanj. Njenemu zgledu je sledilo več kopalcev in kmalu je bilo morje spet polno ljudi.

Policijski načelnik in njegov drug pa sta se med tem sprehajala med množico.

»Radi tega neljubega dogodka bom moral podati ostavko, Smith«, je s povešenimi očmi spregovoril načelnik.

»Nikar neumnosti«, je odvrnil Smith. »Saj je vendar prav sedaj tat v vaših rokah.«

»Nemogoče, lopov ima vendar samega vruga v sebi«, je malodušno zamahnil načelnik. Nato je pa s prosečim glasom povzel:

»Govorite, Smith, če kaj veste, prosim vas. Ako mi razjasnite ta primer, pa bom verjel vsem navdušenim člankom o vaših uspehih v inozemstvu.«

»Vsa stvar se mi zdi dokaj preprosta. Mogoče je sicer, da nimam prav. Mogoče pa je tudi, da sem danes jaz to igro razumel, a vi ne. Drugič bo pa naibž narobe in bodete pač vi..., je ironično skomizgnil Smith z rameni. Načelnik se je vstavil. Čelo se mu je nabralo v gubah, oči so mu pa plamtele v onemogli jezi.

»Prav, prav«, ga je prekinil, »toda prei diva vendar že enkrat na zadevo samo. Dejali ste mi...«

»Dejal sem vam, da je vsa stvar zelo preprosta in si jo znam tako tudi razložiti. Tatvina je bila izvršena navidez zelo grobo in nespretno, v resnici pa z vso eksaktnostjo. Rdečelasi možakar je pod krinko strastnega oboževalca lepe princese na zvit način odvrnil od sebe pozornost vaših ljudi. Grmenje aeroplana in poznanje dejstva, da je vsak sedmi val največji med ostalimi, sta bila najvažnejša momenta za uspeh dejanja. Lopov je počakal, da se je pojavil letala pridružil še pojav sedmega, največjega vala ter se je s tem okoristil. Aeroplan je potegnil nase pozornost ljudi, sam je pa izginil v velikem valu.«

»Potemtakem bi moral biti tu. Kam naj bi pa izginil?« je načelnik prekinil Smitha, ki je zamišljeno gledal množico.

»Pojasnil vam bom, kakor hitro mi bo mogoče. Prav sedaj vas morda opazuje...«

»Saj vendar ni nobenega rdečelasega človeka!«

Smith se je nasmehnil.

»Rdeča lasulja, rdeča kopalna obleka, zeleni naočniki, vse to je ostalo v morju. Pod rdečo je imel še eno obleko drugače barve, ali razumete sedaj? To je sicer zelo preprosto, a je vendar dobro izmišljeno.«

»Iz česa pa sklepate na vse to?« je še

vedno nejeverno zmajeval načelnik z glavjo.

»Da se sicer tudi na drug način razložiti. Toda... potpitate..., zdi se mi, da ga vidim tistega vašega tatu... tam doli...«

»Ali res? Saj ni mogoče!«

»On je. Ostalo vam v nekaj besedah povem, ker morava brž na delo. Ko se je spodtaknil in padel, ni bila to nesreča, temveč dobro premišljeno dejanje. Na ta način je namreč skril uhane v pesek in se je s tem zavaroval za slučaj preiskave. Sedaj pa meni da je nevarnost pri kraji in se je vrnil po dragulje. V tem trenutku sedi na istem mestu in... oh... nekaj je izgrebel iz peska... spustil je v žep Tisti človek v modri obleki, deset korakov za vami. Pojdiva...«

Načelnik se je sunkoma okrenil proti naznačenemu mestu in se je odločno napolnil k možu v modri obleki. Sedel je v pesku in se malomarno naslanjal na rešilne vrvi. V žepu pa je krčevito stiskal nek predmet. Smith je ostal zadaj in je gledal navidez v stran. Po prvih načelnikovih besedah je lopov z mirnim, a odločnim glasom spregovoril:

»Prosim vas, gospod načelnik, da me spremljate nekaj milj od tod, nakar vas odpustim. V žepu imam namreč revolver. Pri najmanjšem sumljivem znaku vam pošlem kroglo v glavo.«

»Pa bi moral imeti dva«, ga je prekinil Smith, ki mu je prišel za hrbet. Z na-

perjenim revolverjem ga je pozval: »Roke gor in sem dragulje!«

Ko je tat videl da mu nič več ne pomaga, je napravil kar najbolj prijazen obraz. Iz žepa je vzel ukradena uhana in ju ponudil Smithu in načelniku, vsakemu po enega.

»Ne delajte, gospoda, nikakih ceremonij. Saj mi itak ne preostane nič drugega, kakor da vam jih vrnem.«

»Pač še nekaj«, je kriknil načelnik, in vredno se je tat sploh zavedel, so se mu ovili okoli okrog zapestij.

Tedaj je stonila princesa iz vode in je dospela do njih. Ko je zagledala svojo uhano, je začela s pravim otroškim veseljem plaskati.

»Ah kako sta lepa! Zdita se mi, kakor dva zelenega morja. V znak priznanja pa ju podarim, enega vrlemu načelniku, drugega pa njegovemu bistroumnemu »ovarišu«.

»Toda princesa«, jo je prekinil načelnik, »tega daru pa vendar ne morem sprejeti.«

»Dovolite«, je s povdarkom dejal Smith, »dovolite da vam predstavim svojo asistentko mademoiselle Dauphine, ali princesa Zarentelle iz Spring-Lakea.«

»Vaša asistentka?« je strmel načelnik, »smaradi?«

»Steklo!« se je suho zasmehal Smith.

»Proketo!« je pljunil mož v okovih.

Kulturne vesti

Glasbeno delo Ljudske univerze

Violinski koncert prof. Karla Rupla.

V ponedeljek smo imeli spet v svoji sredini našega pionirja violinske glasbe, prof. Karla Rupla. Vztrajen je in izpopolnjuje se stalno; s tem hoče služiti svoji umetnosti, kakor tudi svoji domovini. To nam izsiljuje globoko spoštovanje, pa tudi priznanje zavodu, ki nam vzgaja tako resne umetnike ter skrbi za njih nadaljnjo izobrazbo. Obenem smo imeli pri-liko spoznati pianistko, katere igranje dokumentira velikopoteznost in temeljito muzikaliteto: Zoro Zarnikovo.

O sporedu, ki je obsegal v prvem delu violinske skladbe jugoslovanskih, v drugem delu pa francoskih skladateljev, smo izpregovorili že v sobotni številki. Slavenskega Sonata op. 5 in Logarjevo Ario smo slišali v Mariboru prvič. Lhotkovo Slepčko in Žetelačko pa je igral pred petimi leti zagrebški violinist Spiller. V drugem delu uvrščeno Franckovo Sonato v a-duru je igrala Brandlova l. 1925, Lalojeva Španska simfonija pa je bila za nas noviteta.

O izvedbi tega lepega in pestrega sporeda rečemo kratko sledeče: Rupel je umetnik, ki se s svojo virtuožno igro, ki je jasna in ogrevajoča, vglablja docela v muzikalno vsebino. Njegova umetnost je živa in utripajoča. Vsako leto zasledujemo pri njem napredovanje v tehniki in interpretaciji in upamo, da bodo postali njegovi koncerti pri nas še popularni. O njegovih spremljevalki na klavirju, Zori Zarnikovi, so pisali zagrebški poročevalci lepe besede topljega priznanja. Je inteligentna in temperamentna pianistinja, ki igra z jako plastiko, z izredno fineso ter razvija uprav blesteč klavirski slog. Želimo si jo slišati v posebnih pianistiških točkah.

Igra obeh umetnikov je občinstvo, katerega pa ni bilo v zaželenem številu, tako ogreva in očarala, da ni hotelo dvoranje poprej zapustiti, dokler si ni izprosilo do-datek. Vztrajalo je v precej občutnem hladu, ki je bil v dvorani.

Imeli smo spet lep muzikalni večer, ki je ustvaril umetniško ozadje proslavi izvolitve predsednika Ljudske univerze, inž. Kukočca za častnega člana. Saj je on tisti velikopotezni organizator, ki je daroval vedno veliko pažnjo umetniški odgoji publike in so zaradi tega zavzemali muzikalni večeri zmiraj pomembno mesto med prireditvami Ljudske univerze. Ustvarili so se živalni stiki z izvajajočimi glasbeniki, posebno domačimi. Če pregle-damo dolgo vrsto teh prireditev, se bomo prepričali o njih umetniško-didaktičnem pomenu. Bili so koncertni večeri, pri katerih so nastopali pianisti (Trost, Noč, Lipovšek, Pozenelova, Vietinghoff, Kroemer), violinisti (Popov, Rupel, Spiller, Michl), organisti (Premrl, Dugan Fran in Čedomil), pevec (Betetto, Hrčič, Banovec, Pužel, Neralič ter Kozinov kvartet in Zbor ljubljanske Glasbene Matice) in končno komorni ansambli (Sevčikov kvartet, Pariški trio, Belgijski kvartet drž. konzervatorija, Ptuijski trio, Urania-trio). Posebni večeri so bili posvečeni: ruski, francoski in češki glasbi, slovenski, hrvaški in srbski narodni in umetni pesmi, kakor tudi posameznim skladateljem. Predvsem vzgojnega značaja so bile mladinske prireditve, otroški večeri in večeri domače glasbe. Ciklično zasnovani so bili gramofonski večeri, narodopisnega značaja pa so bili Ruski večer (ruske gimnazije v Hrastovcu), Prekmurski večer in Guslarski večer. Tudi predavanja o muzikalnih vprašanjih so zaznamovali.

Muzikalno udejstvovanje Lj. un. je bilo torej svojevrstno zasnovano in si je pridobilo priznanje muzikalnih krogov. Med številnimi čestitkami, ki so dospelo, je bil tudi dopis ravnateljstva ljubljanskega Konzervatorija.

H. D.

Luka Kramolc: Domovina. Izbor deklamacij za državne in narodne praznike. Ljubljana 1933. Izdala in založila knjigar- na Ig. Kleinmayr & Ferd. Bamberg. Strani 132. — Naši učitelji in profesorji, pa tudi drugi organizatorji raznih proslav, spominskih dni itd. so bili doslej vedno v skrbeh, kje dobiti namenu primerne tekste za deklamacije. Pomagali so si nač kakor so si vedeli in znali, včasih tudi z improvizacijami. Med tem so pa nastaja-

le v raznih mesečnikih, zlasti mladinskih, pa tudi drugod, razne pesmi, primerne za proslave. Te je sedaj zbral Luka Kramolc in jih izdal v skupni zbirki, ki ji je dal naslov »Domovina«. Razdelil jo je na šest delov: Uedinjenje; Čuvvarju Jugoslavije; Sv. Ciril in Metod - Sv. Sava - J. J. Strossmayer; Vidov dan; Domovina. ti si kakor zdravje ter Sestram in bratom onkraj. V zbirki so zastopani s svojimi deli (pesmimi, pogovori, sestanki in dramatskimi slikami) po vrstnem redu avtorji: Joža Bekš, Ante Debeljak, Alojz Gradnik, Marija Grošljeva, Radivoj Rehar, Radivoj Peterlin Petruška, Ivan Lah, Franjo Neubauer, Janez Samotar (Samec), Engelbert Gangl, Simon Gregorčič, Griša Koritnik, Nikolajev, Jan Plestenjak, Danilo Gorinšek, Viktor Pirnat, Josip Ribičič, Anica Černejeva, Avgusta Gaberščič, Mirko Kunčič, Joža Lovrenčič, Josip Stritar, Josip Vando, Oton Zupančič, Ivan Albreht, Fran Eller, Fran Gestrin, Cvetko Golar, Igo Gruden, Manica Komarova, Marija Lamutova, Rudolf Maister, Ksaver Meško, Ivan Pregelj, Peregrin Romar, Karel Širok in Lovro Toman. Veliko je to število, veliko je del, dasi vse morda ni še dovelj prečiščeno in naj-srečnejše izbrano. Toda zbiratelj zasluži vendar pohvalo in priznanje, dal nam je zbirko, ki nam je bila nujno potrebna.

Filip Kalan: Pustolovci. Založba »Hram«, Ljubljana. Strani 96. — Kdor ne zasleduje pazno slovenskega slovstva, skoraj ne more opaziti vseh naših mladih in najmlajših, ki se obilno pojavljajo zadnje čase in nam obetajo čisto novo, lepšo dobo novega razuma. Vse kaže tako, da bodo iz te najmlajše generacije vzrastle novi stebri, kakor so nekoč iz »moderne« (Cankar, Kette, Murn, Zupančič). Filip Kalan je med najmlajšimi, saj šteje komaj 23 pomladi! Pojavil se je pred dvema letoma prvi v »Modri Ptici« kot novelist in esejist,

sedaj pa leži pred nami že njegova prva knjiga, obsegajoča prozi »Pustolovci« in krajšo »Strel za lišo«. Po svoji zunanosti je to ena najlepših slovenskih knjig, in kar je vsekakor zanimivo — opremil jo je avtor sam z izrednim okusom. Pa tudi vsebinsko je knjiga tehtna kljub pisateljevi mladosti, in prav to je dokaz, da nam Filip Kalan obeta še veliko. Knjigi je napisal uvodoma nekaj besed na pot Josip Vidmar.

Drama, 3. Novembra 1933. Strani 33 do 64. — Druga številka našega novega mesečnika »Drama«, o katerem smo podrobneje poročali že zadnjič, prinaša poslanico Ivana Preglja, Franceta Vodnika »Ljudski oder«, Ferda Delaka »Ljudsko gledališče«, Milana Skrbinskega »Sminkanje«, Vala Bratine »Gledališki oder in scena od prvih početkov do danes«, Milana Skrbinskega »Odrske vaje za diletante«, F. D. »Družino Pitojev«, Franceta Vodnika esej o »Ivanu Preglju«, ter poročila: Glasovi naših odrov, Triglav — prvi slovenski zvočni film, Gledališko poročilo, Mariborsko gledališče, Filmsko poročilo, Urednika poročata in Vprašanja in odgovori. Mimo tega so v zvezku slike: Ivana Preglja, Franceta Vodnika, uprizoritve Jurčičevega »Deselega brata« na šentjakobskem odru, Milana Skrbinskega (starec v »Sonati strahov«), Vala Bratine, uprizoritve Vombergarjeve »Vode« v Mariboru, igravca Josipa Plata, uprizoritve »Minarja in njegove hčere« v Ljubljani, prve delavnice slovenskega zvočnega filma, Vladimirja Skrbinskega (polkovnik Jelič), Josipa Daneša in štirih posnetkov iz filma »Triglavske strmine«. Vsebinske je torej bogata po člankih, poročilih in ilustracijah, in kar je glavno, »Drama« ima dosti večjo praktično vrednost kakor n. pr. kakšna nemška »Die Bühne« ali tudi zagrebška »Kulisa«, ker je namenjena tudi našim diletantskim odrom.

Soolske vesti

Največji dogodek v slovenskem Sokolstvu

BOLGARSKI »JUNAK« V SLO VANSKI SOKOLSKI ZVEZI.

Sokolstvo se je že zgodaj razširilo na vse slovanske narode, ob strani so stali samo Bolgari s svojo telovadno organizacijo »Junak«, ki je bila sicer organizirana večinoma po Tyrševih načelih, ni pa hotela sprejeti imena »Sokol« in tudi ni bila, vsaj po vojni, včlanjena v Slovanski sokolski zvezi. Zbližanje, ki napreduje med Jugoslavlani in Bolgari zadnje čase z naglimi koraki in zajema vse sloje in organizacije, je pa privedlo tudi bolgarske »Junake« v sokolsko bratstvo. Pretekli četrtek so se tako se-

šli v Beogradu predstavniki Sokola kraljevine Jugoslavije in bolgarskega »Junaka«, odstranili vsa nesoglasja in sklenili, da se »Junak« pridruži Slovanski sokolski zvezi. S tem stopa v Sokolstvo tudi bratski bolgarski narod in upamo, da bomo bratske bolgarske Sokole mogli že prihodnje leto pozdraviti na zletih SKJ. Ta odločitev Bolgarov je gotovo največji dogodek v povojnem življenju slovanskega Sokola. Živeli brati Bolgari. Zdravo!

Sokol Maribor II. bo proslavil letos kraljev rojstni dan s svečano telovadno akademijo, ki bo jutri v nedeljo ob 7. uri zvečer v Renčljev dvorani. Vsakokrat, ko so nastopali naši telovadci, so želi odobravanje in priznanje, ki si ga tudi zaslužijo. Od najmlajšega Sokoliča do najstarejšega člana in članice vežbajo vsak dan in si krepijo telo in dušo sebi v čast, Sokolstvu v ponos. Na akademiji bodo nastopili vsi oddelki. Otroci se bodo predstavili v treh točkah. Naraščalniki bodo izvajali vaje kazaških skokov, naraščalnice pa »Mlado veselje«. Članice bodo nastopile z vajami s poskoki in z »Devetorico« skupinsko in ritmično sestavo v sodobni obliki. Člani pa bodo izvajali težko skupinsko vajo in nastopili tudi na orodju. Članstvo in prijatelji Sokolstva, pridite v čim večjem številu! Zdravo!

Sokol v Studencih priredi jutri v nedeljo 17. dec. 1933 mladinsko akademijo v proslavo rojstnega dne našega kralja. Geslo »Beseda naših malih« naj dokaže, da je sokolska mladež na pravi poti dela in napredka. Telovadne, pevске in glasbene točke ter prizorčki bodo zlasti razveselili očete in mamice naše sokolske dece, vabljene pa so tudi vsi oni, ki jim je mladina pri srcu. Mladina vas vabi! Zato, Studenci, v nedeljo ob 5. uri pop. v Sokolski dom! Zdravo!

Dramatski odsek Sokola Maribor III. Neznana kritika dne 8. t. m. vprizorjene igre »Trije vaški svetniki« prosimo, naj v bodoče v sokolsko rubriko »Večernika« ne pošilja nesmiselnih zgrajanih zaradi kakega »krajcataljona«, ki si ga niso izmislili in vpletli igralci, ampak ga je v besedilo igre vnesel pisatelj. Morda ima kritik premnogokrat priliko, da iznese svoje ogorčenje nad večjimi jezikovnimi

grehi, kakor je bil ta, in potrka naj se na prsi, če je tudi v takih primerih bil vedno dosleden. Prepričan naj bo, da igralci niso nič manjši nacionalisti kot on, nadalje, da se zradi »krajcataljona« noben narodnozavedni poslušalec ni pohujšal. Dramatski odsek bi si želel stvarne in globlje kritike, ki je vsekakor potrebna, take pa neznani kritik ni hotel ali pa ni mogel podati. Sploh pa naj se spravljajo nad kritiko ljudje, ki so o stvari dobro informirani in morejo predmet pojmiti s pravega, nepristranskega stališča. Vsakdo drug lahko več pokvari kakor popravi ter stvar dovede »ad absurdum«.

Sokolsko društvo Hoče je praznovalo skupno s hoško šolo 1. decembra t. l. 15. letnico osvobodjenja na jako dostojen način. Ob 9. uri je bila skupna udeležba službe božje v hoški cerkvi, nakar je sledila nadaljnja proslava v Sokolskem domu. Otvoril jo je br. Mihelič s krasnim nagovorom, spominjajoč se važnosti dogodkov pred 15. leti ter prečital vsem pozdravno poslanico br. Gangla. Dospelo gasilstvo je pozdravil br. Kovač, katero je vzpodbujal poleg človekoljubnih društvenih dolžnosti tudi k vztrajnemu nacionalnemu delu. Sledile so običajne prevedbe in zaoblube, katere je občinstvo pazno zasledovalo ter prevedeno oz. zaobljubljeno članstvo vsakokrat radostno pozdravljalo. Šolska in sokolska deca je nastopila rano v krasnem gledališkem prizoru »Poklon osvoboditelju«, katerega je izborna zrežirala s. Apihova in je navdušil vse navzoče. Prizor je z odpetjem državne himne zaključil proslavo. Proslavi je prisostvovalo učitelstvo in šolska deca domače osnovne šole, osnovnih šol iz Razvanja, Reke in Sv. Miklavža, hoški občinski zastop, orožništvo ter korporativno v krogih gasilske čete iz Hoč,

Od bolečine
k ugodju

Skrbi in bolečine povzročajo gube in Vaš starajo Aspirin tablete odpravijo vse bolečine in Vam vrnejo občutek ugodja. Aspirin tablete so pristne le: Bayerjevim križem. Vzemite jih brez skrbi, ne škodijo Vam!

ASPIRIN

BAYER

V z. Jugos. št. 4. Zagreb, Glasjeva 32.
Dolga je registr. pod št. 3407 od 1. III. 1932.

Razvanja in Bohove. Razveselji je bil obisk ostalega občinstva. Vsem tem, ki so pripomogli k tako krasni manifestaciji nacionalne in državne misli, kličemo krepak: Zdravo!

Sokolska četa pri Sv. Marjeti ob Pesnici je skupno z učenci priredila razen 1. dec. t. l. še tudi proslavo zedinjenja v nedeljo 3. t. m. v šoli. Proslave se je udeležilo nad 100 ljudi. Zastopani so bili skoraj vsi člani obč. odbora, Sokolske čete in ostalih domačih društev. Proslavo in obenem svečano sokolsko sejo je otvoril in vodil starosta br. Vauda. Strumno so nastopili učenci kot govorniki, deklamatorji in pevci, moški zbor je navdušeno zapel »Hej trubači« in »Tri glav«. Zelo globoko zamišljena in občutena je bila zborna deklamacija v molitvenem slogu »Zemlja naša jugoslovanska«. Občinstvo je nato z veliko pozornostjo sledilo predavanju g. prof. Baša »Naše zedinjenje, njegovi vzroki in propagatorji v slovenjgorski zgodovini«, za katero je žel glasno zahvalo in pri-trjevanje ter se mu še tem potom Šmarječani ponovno zahvaljujejo. Člani Sok. čete so si z radostjo ogledovali lepo diplomo, katero so sprejeli v priznanje prvega mesta pri peteroboju ob letošnjih župnih lahkoatletskih tekmah v Mariboru. A zdaj ne smemo ostati zamaknjeni v ta prvi vidni znak priznanja naših članov, od katerih ima na uspehu glavno zaslugo naš neustrašljivi in vztrajni brat Jože Sekol, zdaj s podvojeno pridnostjo nadaljujmo! In še to: Naši Šmarječani radi prihajajo na take proslave, in prišli bodo še številnejše, ako bomo nede-leno vsi združeni vsaj pri našem obmejnem nacionalnem pohodu! Zdravo!

Iz Sokola Poljčane. Po uspeli akademiji, ki je vzela mnogo časa in truda, so spet vsi odseki s svežim elanom na delu. Orkestralni in pevski odsek vadi za samostojen nastop, ki bo v najkrajšem času, obenem pa se pripravljata za sodelovanje na telovadni akademiji, ki bo predvidoma v mesecu marcu, na kar se že tudi vsi telovadni oddelki pripravljajo. Ker bo v prihodnjem letu pri nas okrožni zlet, je treba tudi že zdaj misliti, da bomo čim pripravljenjši. V okviru tehničnega odseka se namerava prirediti tudi plesna šola. — Zima, ki je potrkala na vrata, je oživila tudi smučarski odsek, ki se je te dni na sestanku pri Vodeniku preosnoval takole: br. Vodenik je predsednik, br. Bremec zapisnikar, br. Mesarič blagajnik ter odborniki br. Žitnik, Marovt in Požeg. Kot v pretekli sezoni, namerava odsek tudi v tej prireditvi razna, medsebojna in društvena tekmovanja. Vsem skupaj kličemo: Veselo na delo!

Sokol Matlica. Izredna odborova seja bo v ponedeljek 18. t. m. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Na dnevnem redu so zelo važne zadeve. Pridite vsi točno! Zdravo! Tajnik.

Sport

Program naših zimskih sportnikov v letošnji sezoni

TEKME, SMUČARSKI TEČAJI, PRIDEDITVE.

Zadnja leta se je pri nas razvil zimski sport v takem obsegu, da bi ga lahko imenovali naš narodni sport, ki je obenem pravi blagoslov za naš skrbni polni čas. Moderna tehnika in racionalizacija sta napravila iz človeka stroj. Mehaničirano delo v naših tovarnah in pisarnah, telesno in duševno, ubija ljudi in zato je potrebno, dati jim priliko, da se v prostem času opravi spon morečih skrbi in življenjskega boja ter se navžijejo v krasni naravi prepotrebne miru, čiste- ga zraka, solnce in naberejo novih moči. Sledeč toku časa, ki je prenesel delovanje predvsem v gibanje v prosti naravi, so skoraj vsi sportni klubi uvedli vse panoge zimskega sporta v svoj telesno-vzgojni program. Prav agilni so letos vsi klubi in vsa zimskosportna društva, ki so včlanjeni v Mariborski zimskosportni podzvezi. Posamezni klubi so letos celo izdali tiskane prospekte in razpored svojih prireditev ter propagirajo z vsemi razpoložljivimi močmi za idealni smuški svet. Solnce, sneg in gorski zrak, to je geslo naših zimskih sportnikov.

Mariborska zimskosportna podzveza je te dni izdala prav ličen razpored vseh prireditev v področju MZSP, in sicer za tekme, smučarske tečaje in prireditve.

Tekme se bodo pričele 1. januarja 1934 m bo skoraj vsako nedeljo kaka tekma na bivšem Spodnjem Štajerskem. Termin, kraji in prireditelji so nasledni:

1. januarja: Otroška smučarska tekma v Liscach pri Celju (Smučarski klub Celje).

6. januarja: Sokolske mladinske župne tekme (Sokolska župa Celje).

7. januarja: Klubski smučarski dan vseh članov MZSP. Tekma v smuku Sv. Ane - Ruše za pokal Sokola Ruše.

14. januarja: Mednarodni hokeymatch na ledu in drsanje pri »Treh ribnikih« v Mariboru (MZSP). Župne tekme sokolskega članstva v Velenju (Sokolska župa Celje). Alpska medklubaska tekma v smuku na Uršliji gori (SMK Guštanj-Kotlje). Propagandna skakalna tek-

ma na skakalnici v Prevaljah (SPD Prevalje).

21. januarja: Motoskijöring, skijöring na Tezno pri Mariboru (MZSP, Perun in Kasaško društvo v Mariboru). Propagandna smučarska tekma v Mežiški dolini.

27. januarja: Smučarski tek na daljavo 18 km v Mariboru. (MZSP).

28. januarja: Skakalna tekma na skakalnici MZSP v Betnavi pri Mariboru (MZSP). Dne 27. in 28. januarja se izvedeta tekmi za prvenstvo dravske banovine za moštva, za prvenstvo MZSP kombinirano za poedince. Razen tega se bo ocenil še posebej tek in posebej skok.

2. februarja: Mladinska tekma v Ptuj (SK Ptuj). Damsko prvenstvo MZSP v Ptuj (SK Ptuj).

4. februarja: Klubaska slalom-tekma (SPD Prevalje). Patrulne tekme Sokolov in vojaštva v Celju (Sokolska župa Celje).

11. februarja: Lov na lisico na Pesku (Mariborski smučarski klub). Skakalna tekma na Kugyevi skakalnici v Liscach pri Celju za prvenstvo Celja (SMK Celje). Tekma v smuku Pesek - Sv. Lovrenc (SMK Sv. Lovrenc). Medklubaska tekma na daljavo. (SPD Prevalje).

18. februarja: Slalom-tekma za prvenstvo MZSP pri Celjski koči (SMK Celje). Prvenstvo mariborske garnizije in klubaska tekma ISSK Maribora. (ISSK Maribor).

21. februarja: Mladinske tekme, propagandne sankaske tekme pri Sv. Lovrencu. (SMK Sv. Lovrenc).

25. februarja: Tekma v smuku pri Senjorjevem domu za prvenstvo MZSP. (MSK Maribor).

4. marca: Smučarski tek za prvenstvo Pohorja (SSK Maraton). Damsko prvenstvo Pohorja. (SSK Maraton).

19. marca: Tekma v smuku za prehodni pokal na Peci (SPD Mežica).

2. aprila: Tekma v smuku iz Savinjskega sedla na Okrešeli. (SMK Celje).

Stalni smučarski tečaji: Rogaška Slatina (MSK Maribor), Pohorski dom (MSK Maribor), Mariborska koča (SPD Maribor), Senjorjev dom (SPD Maribor), Winterjeva koča na Pesku (SPD Konjice), Brezje - Guštanj - Kotlje (MSK Maribor), Činžat nad Falo (SSK Maraton). Smučarski tečaji za začetnike in izvežbane v Mariboru odnosno v Pekrah (ISSK Maribor). Tečaj za tekmovalce na Pohorju od 8. do 18. januarja (MZSP). Župni smučarski tečaj (Sokolska župa Celje).

Tečaji od 26. do 21. decembra t. l. Smučarski tečaj na Mozirski planini (SPD Celje). Otroški smučarski tečaj v Celju (SMK Celje). Smučarski tečaj v Ptuj (SK Ptuj). Visokoalpski tečaj na Peci (SPD Mežica).

Tečaji po novem letu: Smučarski tečaj pri koči na Smrekovcu od 7. do 14. januarja (SMK Celje), smuč. tečaj v Prevaljah od 14. do 21. januarja (SPD Prevalje). Začasni smučarski tečaj pri Ruški koči (Sokol Ruše). Visokoalpski tečaj na Peci od 25. marca do 2. aprila (SPD Mežica). Nadaljnje točnejše podatke in informacije zahtevajte od prirediteljev tečajev. Smučarski tečaji za začetnike in izvežbane smučarje bodo pod strokovnim vodstvom. Cilj tečajev je popolnoma izvežbati udeležence v smuški tehniki ter jim razkazati krasoto naših smuških terenov. Med tečaji in po tečaju bodo krmarske vožnje.

Prireditve: Smučarski izlet za božične praznike čez Pohorje v Vuzenico. (SMK Celje).

18. februarja: Orožnov smuk preko Pohorja. Propagandna krmarska vožnja čez celo Pohorje, in sicer od Mariborske koče do Vuzenice (52 km). (Zimskosportni odsek SPD Maribor).

4. februarja: Propagandni smučarski izlet Prevalje - Leše - Riška gora - Holmec. (SPD Prevalje). Smučarski izleti v Slov. gorice. (SSK Maraton).

11. marca: Smučarski izlet na Boč. (SMK Celje in Maribor).

18. in 19. marca: Propagandni smučarski izlet na obmejno Peco. (MZSP).

Smučarski tečaji Mariborskega smučarskega kluba v letošnji sezoni. MSK priredi v letošnji sezoni tri tečaje, in sicer pri Pohorskem domu, na Brezju (Pirkhof) in v Rogaški Slatini. Tečaji bodo povsod trajali od 26. t. m. do kon-

ca sezone. Tečaji bodo izvrstno organizirani in je njih uspeh popolnoma zagaran. Pri vseh navedenih zimskosportnih postojankah so idealni smuški tereni.

Izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu priredi jutri Zimskosportni odsek SPD. Izlet k Senjorjevemu domu odpade, ker hoče odsek porabiti ugodni sneg za obisk obmejnih smuških predelov na Kobanskem. Odhod iz Maribora v nedeljo ob 6. uri zjutraj z vlakom do Fale. Planinske izkaznice je treba vzeti s seboj. Povratek preko Sv. Križa in Sv. Vrbanja v Maribor.

Studenci pri Mariboru

Kraljev rojstni dan praznujejo Studenci letos z mladinsko akademijo v nedeljo 17. t. m. ob 5. uri pop. v Sokolskem domu. »Beseda naših malih« naj privabi vse one, ki jim je napredek mladine pri srcu!

V soboto, dne 16. decembra 1933 ob 7. uri zvečer vsi na družabni večer studenške »Narodne obrane«, ki bo v veliki dvorani gostilne Sluga v Studencih.

Ptuj

Rojstni dan Njeg. Vel. kralja v nedeljo 17. t. m. se v Ptuj proslavi ob 10. uri s slovesno pontifikalno mašo v prostiški cerkvi. Mestni župan vabi prebivalstvo, da se je udeleži in da razobesi zastave. V nedeljo zvečer ob 20. uri pa bo v oficirski čitalnici tukajšnje garnizije družabni večer.

Kino. Zvočni kino uprizori v soboto 16. decembra ob 20. uri in v nedeljo 17. decembra ob pol 19. uri in pol 21. uri angleški film »Shanghai Ekspres«. V glavni vlogi Marlena Dietrich.

Smrtna kosa. V visoki starosti 93 let je umrl prevžitkar Franc Toplak iz Dornave. Bil je ugleden kmečki posestnik in je do zadnjega opravljal domače posle.

Zadružna elektrarna v Ptuj je darovala 100 Din Dijaški kuhinji namesto venca na grob svojega večletnega inženirja Jakoba Jakopina.

Tatvina. Na hodnik meščanske šole v Mladiki se je v petek med poukom vtihotopil neznan moški in ukradel dvema učencema 4. razreda zimska plašča, vredna skupaj 600 Din. Policija mu je za petami. —

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

»Prišla sem samo, da vas slišim in vidim. Pričakujem vašo mater. Rada bi še enkrat ž njo govorila in zadnjič vse poizkusila, ker mi je duša vsa polna vašega trpljenja. Ostanite še malo v postelji! Morda bom našla prave besede, ko vas tako gledam.«

Molčala sem. Predstojnica se je nagnila k meni in me prijala za roko. Dolgo je sedela tako. Neko notranje razburjenje jo je vedno bolj premagovalo in od časa do časa je krepkeje stisnila mojo roko. Nenadoma je pa naglo vstala in rekla:

»Zbogom! Sedaj vas bodo oblekli. Tem ne bom prisostvovala. Misli la bom samo na ono, kar moram reči vaši materi.«

Čim me je zapustila, je vstopila v mojo celico predstojnica novic z nekaterimi redovnicami, da me obleče po stari navadi v redovniško obleko. Od vsega onega, kar so govorile, nisem skorajničesar razumela. Bila sem brez življenja, kakor stroj, samo kdaj pa kdaj sem čutila krče v srcu. Velele so mi, kaj moram storiti, pa jih nisem razumela. Vendar sem izvrševala vse natančno. Mada-

tem je predstojnica govorila z mojo materjo. Nikoli nisem izvedela, kaj sta govorili. Povedali so mi kesneje samo to, da je bila moja mati zelo pretresena in da je predstojnica prekinila pogovor v največjem razburjenju. Zvonovi so pričeli zvoniti, ko sem šla v cerkev. Pridige nisem slišala. Na stavljeni mi vprašanja sem odgovarjala, ne da bi vedela, kaj govorim. Zaobljubo sem izgovorila, dasi nisem imela pojma kaj pomeni. Pri tej ceremoniji nisem imela prav nič več razuma kakor pri krstu. Kakor sem pri krstu postala nezavestno kristjanka, tako sem sedaj postala nezavestno redovnica. Nisem ugovarjala, kakor onokrat v samostanu sv. Marije, ker sploh nisem vedela, kaj se z menoj dogaja. Tako sem bila uničena in otopela. Še nekoliko dni potem me je morala predstojnica ponovno prepričati, da sem se zaobljubila. Tega nikakor nisem mogla doumeti, ker je spomin na oni dan popolnoma izginil iz moje pameti in vsi dogodki so se mi zdeli silno skrivnostni, kakor pri blaznici. Preteklo je več mesecev, da sem si opomogla od te zlomljenosti in doumela, kaj se je v resnici zgodilo z menoj.

More li človek odgovarjati za ono, kar je storil v nezavesti?

DRUGO POGLAVJE

Tega leta sem doživela tri smrti, ki so bile zame velikega pomena. Najprej je umrl moj oče, ali bolje človek, ki je mislil, da mi je oče. Nato je zatisnila oči predstojnica, za njo je odšla v večnost pa še moja mati.

Naša predstojnica je slutila konec življenja. Nekaj tednov ni sploh spregovorila besede; k sebi v sobo si je dala prinesiti rakev in noči pa je prebedela v globoki molitvi. Zapustila je pet spisov, pet razmotrivanj o verskih vprašanjih, ki spadajo po mojem mnenju med najlepša dela svoje vrste. Sama hranim prepise teh del.

Pred smrtjo se je dala lepo obleči. Vzela je v roko križ in sprejela zadnja tolažila. Bila je noč. Gorele so sveče... Me smo stale okoli njene postelje in se jokale. Predstojnica se je nenadoma dvignila in spregovorila z jasnim glasom, kakor da bi bila zdrava:

»Ne jokajte se (pri tem je pokazala z roko proti nebu), tam vam bom služila in bom vedno gledala na vas. Tam bom molila za vas in moja molitev bo uslišana. Pridite, da vas še enkrat objamem, blagoslovim in vam porečem zbogom!« S temi besedami je umrla ta sveta žena in zapustila za seboj neskončno žalost.

Moja mati je umrla kmalu po kratkem obisku pri eni mojih sester. Njeno zdravje je bilo porušeno zaradi velikih skrbi, ki jih je imela v življenju. Nikoli nisem zvedela za ime svojega očeta in pojasnitev mojega rojstva. Spovednik mi je po materni smrti izročil kot zapuščino majhen sveženj, v katerem je bilo tisoč frankov in pismo. V pismu me je le opominjala, naj ostanem v samostanu in molim zanjo, da bi bil odpuščena njen greh. Potem mi je napisala, naj ne motim sester v rodbinski sreči, da od njih ničesar ne pričakujem, ker bi komaj mogla ali hotele same kaj storiti.

Oče mi je umrl 5. januarja, predstojnica koncem istega meseca, mati pa o Božiču.

Predstojnico je kot upraviteljico samostana zamenjala sestra Kristina. Kako velika je bila razlika med njo in pokojnico! Bila je omejena, ozkogrudna, vsa praznoverna in popolnoma v rokah jezuitov. Sovražila je vse one, ki jih je ljubila njena prednica, in kmalu je postal samostan ves poln nemira in nezadovoljstva. Medsebojno tožarenje in obrekovanje je bilo na dnevnem redu. Morale smo se učiti teoloških sofizmov, dasi jih nismo čisto nič razumele. Prejšnja predstojnica je bila ukinila vse telesne kazni; njene redovnice so se morale počutiti dobro in ohraniti vedrino duha. (Dalle prihodnjic.)

POSODILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Razveselite za Božič svoje drage

s koristnimi in krasnimi pleteninami,
perilom, nogavicami, rokavicami in vsem modnim blagom,
katerega dobite v veliki izbiri in ceneno v

PETIT PARIS, Gosposka 23

Verjemite, da bodo vaši obdarovanci z blagom kupljenim v Petit
Paris, najbolj zadovoljni in se radovali tega darilca! 4799

Primarna BOŽIČNA DARILA

za dame, gospode in otroke:

Damski plašči, gotovi, posebno velika izbira, po znižanih cenah.

Hubertus plašči od Din 180.— naprej;

Močnarski plašči, v raznih barvah in velikostih od Din 160.— naprej;

Loden za smučarje od Din 60.— naprej
kakor razne flanelle, barhende, pralne baržune (češke)
novi vzorci, pletenine (tudi za smučarje) čepice, kožu-
hovino itd. po najnižjih cenah in veliki izbiri priporoča

J. PREAC, MARIBOR

manuf. ktura in kontekcija

GLAVNI TRG Nr. 13

Kot plačilo sprejemamo tudi hran. knjižice Mestne hranilnice v Mariboru 4803

Pro. uktivna zadruga mizarskih mojstrov v Mariboru r. z. z. o. z.

preje: Vetrinjska ul. 18, se je preselila v
svoje nove lokale na

Aleksandrovo cesto 28

hiša »Feniks« in se priporoča svojim cenj.
odjemalcem za nadaljna naročila. Radi se-
litve odprodaja pohištva po jako znižanih
cenah. Garancija za dobro blago in izborno
izdelavo. 4822

Na božično mizo dobro

Scherbaumovo pecivo

Potice, šartlje in sadni kruh dobite najboljše in
najcenejše po naročilu v naprej v vsaki velikosti.

Prvovrstni domači keksi, kakor tudi drugo razno-
vrstno luksuzno pecivo Vam je vsaki čas in veliki
izbiri na razpolago.

Božični kruh strank pečemo strokovno in vešče
ter ga bomo sprejemali v peko do vključno so-
bote 23. decembra v vseh naših podružnicah. 4821

Parna pekarna Scherbaum

Konji za guganje

komad od Din 85.— do 110.—

Vozički za lutke

komad od Din 75.—, 100.—, 120.—, 140.—

Eksportna hiša »Luna«

Maribor, Aleksandrova c. 19

Kartolei

naicenejša oblaga za
tla po m² Din 30.—

»W e k a«

Maribor
Aleksandrova c. 15

Padec zlata

se sicer ni pojavil, kljub
temu dobite najlepše bri-
lantne pečatne in kamenite
prstane v moderni izdela-
vi in poceni pri juvelirju

A. Stumpf

Maribor, Koroška c. 8.

Flaneli za perilo

baržun za obleke, velour za damske obleke,
lepi vzorci, lepe barve. Za Božič znižane ce-
ne. Damske srajce že po Din 14.—.

Srečko Pihlar

Maribor, Gosposka ulica 15. 4813

Največjo izbiro

božičnih daril

kakor: JEDILNO ORODJE v etuljih, namiz-
ne okraske itd. Vam nudi le specialna trgo-
vina daril

Slavko Marković

MARIBOR, Gosposka ul. 40. 4789

Hitimo,

da Vam pomagamo v izbiri dobrega
in cene vrednega božičnega darila:

TIVAR

ZA GOSPE: Damski plašči Din 390 do 790

ZA GOSPODE: Obleke. . . Din 140 do 790

Zimski plašči Din 210 do 590

Hubertusi. . Din 320

ZA OTROKE: Obleke. . . Din 70 do 150

Zimski plašči Din 170 do 210

Hubertusi. . Din 160

TIVAR

Božično darilo, ki napravi
veselje so edino

OBLEKE

Citajte »Večernik« !

DARILO

ki bo vsakega
razveselilo!

Harmonike od Din 69.—

Violine od . . Din 69.—

Gitare od . . Din 138.—

Mandoline od . . Din 95.—

Klarineti od . . Din 142.—

Tamburice od . . Din 65.—

Specialiteta: Kromatične
harmonike.

Naročite brezplačen cenik:

MEINEL & HEROLD, Maribor 152

Brezplačen pouk v igranju!

Posteljne odeje

fine, svilene, polnjene z vato ali puhom, močne klotaste
odeje z belo vato od Din 120.— naprej, samo pri

A. STUHEC, izdelovanje posteljnih odej, Maribor,
Slovenska ulica 24. 4811

Otvoritev ostilne pri kolodvoru

(preje Evropa) bo v nedeljo, dne 17. decembra.

Prvovrstna domača kuhinja, izborna vino, postrežbe
solidna. Cene zmerne. —

Cenjenim gostom se priporoča za obilen obisk

4823

Gostilna pri kolodvoru.

Šmučarske opreme

Smuči od Din 35.— do Din 190.—

kompletne od Din 114.— do Din 380.—

pri SPORT DIVJAKU - Maribor, Tattenbachova 4

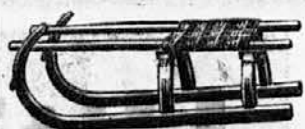
Bele tkanine

Priljubljeno božično darilo

šifoni, platno za perilo
platno za rjuhe
platno za kapne
damast atlas gradini
namizno perilo
žepni robci

v najboljši kakovosti

Tekstilana Büdefeldt
Maibor. Go poska 14

Sanke

najboljše kvalitete

enosedežne kom. Din 65.—
dvosedežne kom. Din 85.—
trisedežne kom. Din 95.—

Ekspozitna hiša „Luna“
Aleksandrova cesta 19

Oglašujte!

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22; nasproti trdnici V Weizl.

JOS TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor, Slovenska ul. 16. tel. 27-56. proizvajajo elektrifikacije stanovanjskih hiš, vili, gospodarskih objektov, zaloga motoriev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

ZLATO.
zlatnike in platine kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata Oroznova ulica 8. 2642

COUCHI, ZOFI, MADRACE
kakor tudi vsa tapetniška dela naročite najugodnejše pri Ferdo Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4413

ŠTEDILNIKE!
Tvrdo Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. nudi bogato zalogo vsakovrstnih novih in rabljenih štedilnikov. Pohitite dokler traja zaloga Nakup zelo ugoden. 4649

GOSTILNA K. WELLE, KOSAKI.
Vsako nedeljo in praznik koncert, specialne pečenice, letnice in krvavice, različna mizla in topla jedila, prvovrstna vina, priložnost za ples. 4804

EKSTRAKT dr. z o. z.
Ljubljana — Gosposvetska 8/I. — Pravi ogrski

golaž-ekstrakt
dobite v špecerijah in delikatesah tudi v Mariboru. Komad za 6 do 8 oseb 4 dinarje. 4772

VELIKA ODPRODAJA
pohištva: spalnice, jedilnice in kuhinje radi selitve po tako nizkih cenah. Za prvovrstno izdelavo lastnega izdelka in za izborno blago se izmudi. Obisk naših zalog neobvezen. Priporočila se: Produktivna zadruška mizarstvih mojstrov, r. z. z. o. z. v Mariboru, samo: Vetrinjska ulica 18. 4502

SANKE.
prvovrstne in zelo poceni, kupite pri trdnici Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 4650

SPALNE
in jedilne sobe. Šperane, iz kavkaškega orohovega lesa, polirane ter kuhinje in spalnice iz mehkega lesa, preplešane, po ugodni ceni prodam. Mizarstvo, Aleksandrova cesta 48. 2460

Pijte dreveno
BRASIL-MATTE
Turkica Din. 5.
Z. ANDERLE,

HIŠO V LJUBLJANI
zamenjam proti primernemu doplačilu, v kateri se nahaja dobro, idočo gostilna, mlekarna in 12 stanovanj, za manjšo v Mariboru. — Ponudbe pod »Zamenjava« na upravo lista. 4771

ZA NAŠE GOSPODINJE
praktično božično darilo! — Pralne in kopalne banje v največji izbiri od Din 25.— naprej. Sodarstvo SULCER, Vojašniška ul. 7. 4778

Cepice od Din 16.— dalje
Rlohubki od Din 48.— dalje
„Tivar“ obleke, plašče itd. po tovarn. cenah

J. LAH
GL. TRG 2

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA
in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osnažiti emajlirati, poniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shranba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se, mehanična delavnica Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadržite dopisnico, da pridem na dom po kolo. 4736

MODERNA PREGRIJALA
za otomane, pliši, tkanine za pohištvo in zavese, permate blazine, flanelaste in vatične oboje, kakor tudi leseno in tapetovano pohištvo najceneje pri — N O V A K U Vetrinjska 7. Koroška 8. 4773

Kupim

KUPIM STARE URE.
zlato in srebro, zastavne liste itd. Izdelujem nezlomljiva stekla. Popravila izvršujem najceneje Ignac Jan. Glavn: trg. Maribor. 2823

KUPIM HIŠO
v dobrem stanju, z dvema ali tremi stanovanji in vrtom v mestu ali bližini mesta. Plača se v gotovini. Naslov v upravi lista. 4776

KUPIM DOBRO OHRAJENE ŽENSKÉ SMUČI.
Naslov v upravi »Večernika« 7010

Prodaj

KLAVIR,
kratek, črn, kakor nov, strune navskriž, pancerplošča, krasen glas, znamka »Luners«. Dunaj, prodam, Maribor, Tatarska 7. 4423

ZDRAVO IN REDILNO!
Prvovrstno konjsko meso kg po 3.— Din prodaja mesnica. Vojašniška ulica 11. 4767

RADIO NA BATERIJE,
jako dober glasovir (Stutzflügel), različno pohištvo, stole itd., prodaja tyrdka Schenker & Co., Meljska cesta 16. 4778

ČRN PIANINO,
krasen glas, poceni na prodaj. Tattenbachova ulica 21. 4793

KOMPLETNO SPALNICO
iz trdega lesa, za Din 3000.— in kompletna mehka spalnica, lakirana za Din 1300.— na prodaj. Miklošičeva ulica 6 mizarstvo. 4794

MOŠKI PLAŠČ.
dobro ohranjen, prodam. — Ruška cesta 5/II. 4797

NA PRODAJ
dva skoraj nova žična vložka zelo poceni. Naslov v upravi lista. 7011

NOV ŽELEZNIČARSKI PLAŠČ.
kratka suknja, nov moški klobuk, okras za klobuk (Gamsbart), površnik, domski plašč, velik lestenec, nova, lepa črna garnitura, knjige za stroje, kradbo, predalnik in mižo prodam, Slovenska ulica 30. desno. 4795

RABLJEN »SINGER« STROJ
poceni na prodaj pri Ivo Klarič, Wildenrainerjeva ulica 8. 4830

Stanovanje

DVE SOBI IN KUHINJO
tako oddam mirni stranki. — Koroška cesta 76. 4774

ENOSOBNO STANOVANJE
ter lokal s sobo oddam. — Ciril-Methodova ul. 14. Studenci pri Mariboru. 4775

ZAKONSKI PAR
brez otrok, mož drž. nastavljenec, išče sobo in kuhinjo do 15. januarja. Naslov v upravi lista. 4817

SOBO S ŠTEDILNIKOM
oddam. Zrkovska cesta 7. Pobrežje. 4818

ODDAM SOBO S KUHINJO
in shrambo, električno razsvetljavo, takoj za Din 230.— na dvorišču. Kolenc, Tržaška cesta 5, začetek Tezna. 4824

Soba odda

DIJAKA
sprejem na stanovanje in hrano ali brez, po nizki ceni. Luč, prosta, Poseben vhod. — Naslov v upravi lista. 4792

LEPO OPREMLJENO SOBO
strogo separirano, oddam. — Cvetlična ulica 25, vrata 2. 4791

OPREMLJENO SOBO,
lepo, separirano, oddam. Naslov v upravi. 4805

SOSTANOVALKO
sprejem takoj poceni v centru mesta. Naslov v upravi »Večernika«. 4827

Službo išče

MLAJŠA, IZURJENA FRIZERKA.
večja tudi striženja, išče stalno službo Naslov v upravi lista. 4750

Kupite si potrebno

zimsko obleko
pravočasno

Zimski plašči
v najlinejši izpeljavi

Trenchoati
brezkonkurenčne cene

Obleke
od Din 250.— naprej

Hubertusi
Din 295.—

Kratke suknje
s krznenim ovratnikom in 350.—

Mornarski plašči
od Din 150.— naprej pri

Francu Cverlinu
Gosposka ulica 32

Za gospoda

kot darilo dobrodošlo:

čedne sportne srajce

elegantne modnesrajce

udobne pižame

kratke in dolge nogavice

modne šale, žepne ročice

naramnice

v bogati izbiri

Tekstilana Büdefeldt
Maribor, Gosposka 14

V našem

SKLADIŠČE
in odprto šupo oddam. Vprašati pri Weitzlu, Meljska cesta 41. 4770

Lokal

TRGOVSKI LOKAL
v Gosposki ulici, oddam v najem. Srečko Pihlar, Gosposka ulica 5. 4798

LOKAL
se odda s 1. januarjem 1934 z malim inventarjem Primeren za krojača ali modistino. Štomškov trg 5. 4806

VELIKO SKLADIŠČE
tudi kot garažo, v centru Maribora, oddam. Vprašati pri hišniku Gosposka ulica 11. 7013

Pouk

PARISIENNE DONNE
Leçons de français. Lipavec, Tržaška cesta 53. 4700

ENGLISH LESSONS.
Miss Edith Oxley, Kerkova ulica 18, II. 4699

Kupite
tople volnene pletenine pri

izdelovalcu!
M. Vežjak, Vetrinjska 17

Smučarski pulovri, bluze itd. Smučarske obleke!

Za Božič in Novo leto obdarujte svoje

Din 85.—

Sportni čevlji za deklice in dečke, z okrašenim jezikom iz riavega boksa s prvovrstnimi podplati. Od števil 26 do 27 Din 85.—, od 28 do 30 Din 95.—, od 31 do 35 Din 115.—, od 36 do 39 Din 145.—.

Din 75.—

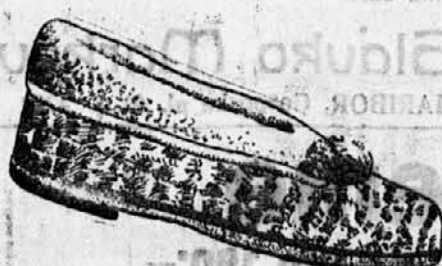

Visok fantovski in dekliški čevlji za slabo vreme, rjav in črn boks. Od števil 25 do 30 Din 75.—, od 31 do 35 Din 95.—, od 36 do 39 Din 125.—.

s čevlji

Din 32.—

Udobna topla copata iz velblodje dlake, neobhodno potrebna vsaki gospodini.

Din 105.—

Topli suknjeni čevlji, visoko z usnjem obšiti, za dom in za cesto Vas obvarujejo prehlada. Moška velikost Din 125.—.

Din 165.—

Za elegantne gospode, iz črnega ali riavega usnja. Izborni podplati.

Imamo tudi veliko izbiro snežk svetovnoznanih znamk „Tretorn“, „Riga“ i. t. d.

Božični večer ob 9. uri zvečer

Radio prenos službe božje iz cerkve v Betlehemu, mestu Kristusovega rojstva.

Najvažnejši verski dogodek sedanjosti.

Oglasite se v naših trgovinah, da Vam postavijo radio prejemalec.

PHILIPS RADIO

Aktovke, ročne in obovalne ovčje o denarnice, listnice, tobačne možnje, kovčke, nahrbtnike, gamaše itd. so najprimernejša

Božična darila

Velika izbira, najnižje cene pri

IVANU KRAVOSU
Maribor, Aleksandrova c. 13

Biziakovi keksi

Desertno pecivo,
Čajno pecivo,
Patience za božično drevo, čokoladne, počokoladne in vanilne, kakor tudi ostali keksi, vedno sveži, v veliki izbiri.

TVARNA ZALOGA

Z. Anderle

P O Z O R !
SMUK!

Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic itd. ter največja izbira vseh vrst smučí in ves ostali smučarski pribor najcenejše samo v modni in športni trgovini

M. Tomažič, Maribor
Ulica 10. oktobra št. 4

Obiščite nas in oglejte si brezobvezno naše blago! 4578

Naznanilo

Cenjenim interesantom tem potom vljudno naznanjamo, da je gosp. Willy Linniger odložil naše zastopstvo v Mariboru s 1. decembrom 1933. Naš novi zastopnik je gosp. Maks Nedelko. 4786

Za nadaljnjo naklonjenost se priporočamo.

DESA, d. z o. z., Ljubljana. — Zastopstvo General Motors Continental za ameriško produkcijo. — Tyrševa c. 24. Telf. 2292.

DESA, d. z o. z., podružnica Maribor, Tržaška c. 16. Telf. 2850

Tukajšnja elektrotvrdka Kar. Floriančič

na Glavnem trgu 23 (levo od mosta na velikem sadnem trgu)

nudi cenjenemu občinstvu svojo veliko zalogo

novodošlih izbranih lestenecv

po zelo ugodnih cenah. — Velika izbira ostalih svetilnih teles, elektromaterijala, žarnic, ica/nikov, kuhalnih plošč i. t. d.

NAZNANILO

Vsled prevelike zaloge sem odredil

VELIKO BOŽIČNO PRODAJO

zimske konfekcije, damskih plaščev oblek itd. Vse sedaj ceneje.

Kod plačilo se sprejmejo tudi hranilne knjižice

TRGOVSKI DOM

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 25

Okazij za
prodaja
briljantov
samo pri A. Kilfmannu.

**„BEKA“
smučí**

Tehnično dovršene

Prvovrsten jesenov in hickory les

Sport - Stojec

Irg svobode št. 6

Velika božična prodaja

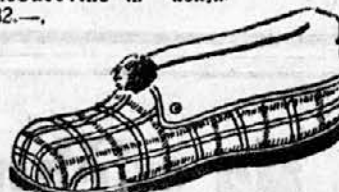
Zahteva se zopet kvaliteta, vendar času primerno ceno. Torej pazite razen na nizke cene tudi na dobro kakovost.

28-

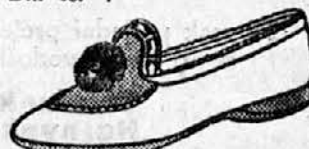
Vel. 22—25. Topli čevlji iz finega, rdečega meltona, podplat iz klobučevine in usnja.
Vel. 26—30 samo Din 32.—.

38-

Ženske copate v lepih desenh, zelo tople, najfinejša izdelava Din 48.— in Din 65.—.
Moški copati Din 38.— in Din 48.—.

40-

Tople copate iz klobučevine v modernih barvah. Iste z leseno peto samo Din 75.—.

55-

Copate iz velblodje dlake, podplat iz klobučevine in usnja. Moške vel. Din 65.—, vel. 31—35 Din 35.—, vel. 26—30 Din 30.—, vel. 20—25 Din 28.—.

95-

Topli, ženski, črni melton čevlji, usnjen podplat. Isti z lakom ali usnjem obšiti samo Din 125.—, moški z usnjem Din 145.—.

88-

Ženski čevlji iz črnega ali rjavega boksa, dober podplat iz usnja. Druga vrsta samo Din 110.— lakirani Din 115.—.

145-

Moški čevlji iz črnega boksa, prima usnjeni podplati. Rjavi samo Din 128.—.

110-

Čevlji iz gumija z manšeto in volneno podlogo. Isti z zip-zapiranjem, črni ali rjavi, od Din 135.— dalje.

Humanik

Maribor, Gosposka ulica 17
Ptulj. Slovenski trg. (Petovija)

Ljubi Božiček prinesi našim malčkom

Tople pletene jopice, iz dobre ovčje volne,
naprej od **28.-**

Puloverje s patentno zaponko, pletene, iz
čiste volne **50.-**

Dekliški predpasniki, iz tiska in klota, do-
bro pralni **44.- 20.-**

»Telemark«-majice, zelo pripravne za
sport, naprej od **28.-**

Otroški domači čevlji, dobra kakovost . . **35.- 32.-**

Nogavice, rokavice, šale in kapice priporoča

C. Büdefeldt, Maribor
Gosposka ulica 4

Stanovanjska oprema

Karol Preis

Maribor, Gosposka 36

preproge, linoleji, zavese, bla-
go za zavese, blago za po-
hištvo, odeje, prevleke za po-
stelje, posteljno perje in gosje
perje, tapetniško, železno in
pohištvo iz medi. Reducirane
cene! Ceniki se pošiljajo brez-
plačno! 4701

Velika božična prodaja

za revne sloje do 20. decembra. Volneni duble stof
140 cm širok Din 58— kakor tudi vse drugo blago
po jako nizkih cenah v

Trpinovem bazariu
Maribor, Vetrinjska ulica 15

*Ljube varujejo
toploto dajejo*

naši suknerni čevlji

Roto

Na višku radiotehnike

Ni vsak poljudni prejemnik. Ako želite nekaj prvovrstnega, oglejte
si pri nas novodošle Radio modele prvih svetovnih tovarn.

Telefunken — Evropa in Svetski super
Hornophon — 3, 4 in 10 cevni Super
Berliner — Standard Super

Neprekosljiva selektiviteta in čistoča zvoka. — Nizke cene.

Odplačila na obroke. Kulantna zamenjava aparatov. Strokovna postrežba.

RADIO-STARKEL, MARIBOR
TRG SVOBODE 6

Sanke

Konjaguganje

Okras

za božična drevesa

Galanterija

Pletenine

Papir i. t. d.

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska ul. 26

Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inzerentih!

Sukno za

Smučarske kroie

v raznih modnih barvah

Franjo Majer

Maribor
Glavni trg 9

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim
svojem premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Božič 1933

»WEKA« Maribor, Aleksandrova c. 15

se priporoča za nabavo praktičnih stanovanjskih potrebščin:

Za kuhinjo:

moderno kuhinjsko opremo, praktične mize
za pomivanje

Za spalnico:

udobni couche, lepi predposteljniki, tople
odeje različnih vrst.

Za obednico:

kanadier fotelji, veliki in mali, nove zavese,
plišaste in vozlane preproge.

Za dnevno sobo:

tkanine za tapetiranje, preproge, pregrinjala
za divan.

Za otroško sobo:

moderne otroške postelje, posteljno opremo.

Za kopalnico:

linolej, kokus preproge in različne druge
predmete.

Velika zaloga orientalskih prepro

Popolno jamstvo za solidno in točno postrežbo!